

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 PÉNTEK április 9.

97. szám

Megjelenik minden reggel, ünnepek után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)

Kényszeregyezés

Hogy a parlament dolgozzék-e, vagy tartson szünetet, ez a kérdés nemcsak a gyakorlati politika problémája. Az erre a kérdésre adott felelet meghaladja a politikai taktikai tudomány színtjét s olyan felfogást árul el, melyet nyugodtan lehet az államigazgatás legmagasabb feladatairól vallott felfogáshoz mérni, ha tisztába akarunk jönni az igazi tervekkel s leplezetlen szándékokkal.

Melyik ország mondhatja el, hogy a külső biztonságnak és belső konszolidációnak ahhoz a fokához érkezett el, mely jó időre nem kíván törvényhozási intézkedést? Melyik ország mondhatja ezt el, nem a kontinensen, de — Európában? Melyik az az ország, melynek pénzügyei rendezettek, gazda ági élete stabil, pénze a nyugodt s folytonosságában és eredményességében biztosított munka tökéletes megszervezettsége által kellően alátámasztott s szociális problémáinak elintézettsége melyik országtól tartja távol a válságokat? Melyik az az ország, melynek írott jogrendszere nem maradt el az életviszonyoktól? Hol van csak pár éves törvény, mely ma szó szerint s a törvényhozónak a törvényben megvalósult intenciója szerint végrehajtható. Minden jogrendszer — élő anakronizmus. A jogalkotás nehézkes, a törvényhozó kezén ott csörögnek a tradíciók bilincsei — az életviszonyok azonban függetlenek az érzelmi megkötöttségektől s a kenyér ára merőben független attól, hogy tegnap, vagy ötven évvel ezelőtt mit tartottak jognak és erkölcsnek. Nincs olyan ország, melynek jogrendszerét s gazdasági életét ne örvények, szakadékok, *avult szabályok Holt-tengerei* választanák el egymástól s ahol nem a törvényhozásra várna az az életmentő feladat, hogy hidat építsen a hullámoktól elsodort partok fölé

Ez lenne a törvényhozó prolongálatlan kötelessége széles Európában mindenütt, de ki olyan dőre ma, hogy a törvényhozó kötelességeit a parlamentarizmus dogmatikájával keresse s mérje fel. Az elmúlt század szellemi hagyatékából maradt ránk az a dogma, hogy a törvényhozás és parlamentarizmus elválaszthatatlan házastársak. Ma pedig azt kell látnunk, hogy ezek az elválaszthatatlan házastársak hűtlenül elhagyták egymást, egymást engesztelhetetlenül gyűlölik, házasságuk utolsó ideje alatt megadták a *debilum conjugale*-t s mióta különváltak élnek, erőszakosan törnek le egymást. Nincs egyetlen európai ország sem,

ahol a parlament megfelelné a parlamentarizmus eszméjének. Ne is hivatkozzunk a spanyol diktatúrára s az olasz fasizmus által kisajátított közhatalmi rendszerre. Angliában még a múlt évben kisebbségi kabinet kormányzott, kisebbségi kormányok laboráltak Németországban is s Briandot nyolcszor szavazták le, nyolcszor maradt kisebbségben, amíg — újra miniszterelnök lett. Az általános választójog rendszere hovatovább csak arra lesz alkalom, hogy egy kormány kezébe adja a közhatalmat, melyet azután jórészt a parlamenttől függetlenül gyakorolnak a következő válasz-

tásig. A következő választásig azonban törvényhozási, tehát az alkotmányosság csorbitatlan látogatásával rendelkező módon tudnak gondoskodni uralmuk örökletessé tételéről. A dinasztiai élete kezd egyforma tartamú lenni a kormányok életével. S volt már — nem is régen s nem is messzepele arra is, hogy a dinasztia detronizálták az események s detronizálta a törvény s a *trónfosztó legitimitás* kormány helyén maradt.

A liberális üzleti hitele összeroppant, a demokrácia a főhitelező s ez a főhitelező követeléseinek egy töredékét sem

kapja meg megvalósítva — valószínűleg — az adós liberálisizmustól. A liberális kénytelen egyezkedni s legelső sorban a parlamentarizmus tehetetelétől szabadul meg. A parlamentarizmus ötven százaléka helyett már elfogadná — a diktatura ötven százalékát, csak sikerülne az egyezés. S ki törődik velünk, akik a bukó liberális alkalmazottjai voltunk? A vagyonfelügyelő — hívják azt Mussolininek, Primo de Riverának vagy Leninnek — legelőször minket bocsát a szélnek. S vehetjük kezünkbe a vándorbotot hit nélkül, kenyér nélkül és remény nélkül.

Megalakult az Uzunovics-kormány

A régi kormány tagjai Stojadinovics pénzügyminiszter kivételével megtartották tárcájukat — A pénzügyi tárcát ideiglenesen a miniszterelnök látja el — Vuicsics Milorád lett az építésügyi miniszter — Letették az esküt az új kormány tagjai

Radics nem ragaszkodik a parlament összehívásához

Beogradból jelentik: Uzunovics Nikola, a designált miniszterelnök csütörtökön reggel már félnyolckor az építésügyi minisztériumba, majd Pasics lakására ment és hosszas tanácskozást folytatott a lemondott miniszterelnökkel. Pasicsal való tanácskozása után vizsgatért az építésügyi minisztériumba, ahol már várták az újságírók, de a designált miniszterelnök nem volt hajlandó nyilatkozni a Pasicsal folytatott

megbeszéléséről. Ezután Uzunovics Radicsot látogatta meg és háromnegyed óra hosszat tárgyalt vele. Távozában Uzunovics kijelentette az újságíróknak, hogy Radics fog nekik részletesen nyilatkozni a helyzetről, mire az újságírók felmentek a közoktatásügyi minisztériumba, ahol Radics nyomban fogadta őket és az új helyzetről a következő részletes nyilatkozatot tette a sajtó számára:

Időművesember a miniszterelnökünk. Hallom, hogy Uzunovics igen takarékos ember. Van takarékos királyunk, takarékos kormányunk és minden, ami szükséges ahhoz, hogy az országban a takarékos szelleme uralkodjék. Pasics Nikola ésteleségeis nagyon takarékosak, ők nem tehetnek róla, hogy a Ráda nem takarékos.

Öreg batár és egyebek:

— Uzunovicsot velem szemben nagyon feszélyezi, hogy három évvel fiatalabb nálam. De nekem az a véleményem, hogy a fiatalok dolgozzanak és menjenek előre. A régi rómaiak nem voltak bolondok, amikor azt mondták, hogy

hatvan esztendőn felül senki sem maradhat az állami szolgálatában.

Gyurics Márkó, az igazságügyminiszter sem akarja megmondani az éveit, hogy senki se tudja, hány esztendő.

Eddig úgy néztünk ki, mint egy öreg batár.

A mai beszélgetésünk Uzunovicsot és engem igen közel hozott egymáshoz. Uzunovics talpig ur, akiből kitűnő élők lesz, benne egyesülnek az összes szerb kiválóságok. Nem való ő reszortminiszternek, de mint kormányelnök nagyszerűen beválik. A király modern ember, a nép modern,

a kormánynak is modernnek kell lennie és nem elavultnak.

A szlovénekről is beszéltem Uzunovicsal, de erről még korai lenne nyilatkozni. Meg kell még találni azt a formát, amely szerint

a szlovének beléphetnek a kormányba és bizonyos idő muiva két tárcát kaphatnak.

Korosec alkalmatlan, mert vatikáni politikát csinál, a Vatikánnak pedig tud-

Radics meg van elégedve a helyzettel

— Uzunovics most volt nálam és közölte, hogy Öfelségétől megbízást kapott kabinetalakításra.

Én erre kijelentettem, hogy együtt fogunk dolgozni vele.

— A megalakuló kormányban a Radics-párti miniszterek megtartják régi tárcáikat és a radikálispárti miniszterek is legnagyobb részben megmaradnak. A megegyezés politikáját tovább fogjuk folytatni és gyorsan fogunk dolgozni, amiben Uzunovics egyetért velem.

— Pasicstól azt kívántam, hogy a parlament április 12-től 14-ig dolgozzék, azután térjen át az interpellációk tárgyalására.

A Pasics Rádára vonatkozó interpellációkra nézve az az álláspontom, hogy azokat nem lehet olyan kurtán elintézni, mint más közönséges interpellációkat és tüzetesen meg kell vizsgálni az összes adatokat.

— Pasicsnak is megmondtam, hogy az interpellációk érdemleges elintézését az ország tekintélye és érdekei kívánják meg. Pasics erre nem felelt, de környezetéből megtudtam, hogy

a kérdésszerű interpellációkra csak formai válaszokat akarnak adni.

— Mi azonban érdemleges válaszokat kérünk az ország jó hírneve érdekében.

Uzunovicsnak e tekintetben intranzigens az álláspontja

és ezért a mi helyzetünk ebben az ügyben igen kedvező.

Radics engedett követeléseiből

— Kijelentettem Uzunovicsnak — folytatta Radics — hogy

nem csinálunk kérdést a parlament áprilásra való összehívásából, azonban május 5-ikén le kell tárgyalni az interpellációkat, azután pedig hozzá kell fogni a munkához.

— Uzunovics kijelentette előttem, hogy nincs külön tábora a pártklubban, de szava ott mindig mértékadó volt és Pasics is biztosította támogatásáról. Az a fontos, hogy

a radikális klub a megegyezés politikájának folytatása mellett van.

Takarékos apa — tékozló fiu

— Ha az interpellációkra érdemleges válaszokat kap a parlament, akkor a dolog igen jól áll és minden úgy alakul, ahogy az ország érdekei kívánják.

Ma estére valószínűleg már megalakul az új kormány, le is teszi az esküt és még ma meg is tartjuk az első minisztertanácsot.

— Szerencsésnek érzem magam, hogy

nia kell, hogy a konkordátumra neki sokkal nagyobb szüksége van, mint nekünk, mert nálunk nincsenek privilégiumok senki számára.

A kiváló követ és a gyöngye pénzügyminiszter

— Ezután a miniszterelnök teendőiről beszélgettünk — folytatta nyilatkozatát Radics — és Uzunovics közben elmondta nekem, hogy

Sztojadinovic levelet intézett hozzá, melyben bejelentette, hogy nem kíván tovább is a kormányban maradni.

Bevallom, engem nagyon fellelkesített Sztojadinovic visszavonulása. Figyelmébe ajánlottam rögtön Uzunovicsnak Gyurics urat, a mi londoni követünket és megmondtam neki, hogy kiváló ember, tanult és képzett. A pénzügyminiszternek olyan embernek kell lennie, aki ért a dolgához. Gyurics Geniben pompás expozét adott az ország helyzetéről, a régi kiváló szerb pénzügyminiszternek, Pacsurnak tulajdonságaival rendelkezik, aki nagyon jó orvos és zseniális ember volt — más, mint Sztojadinovic.

A mostani krízist is Sztojadinovic okozta.

A pénzügyminiszternek okos embernek kell lennie. Az államtitkárok ugyanazok fognak maradni, akik eddig vezették az ügyeket. Fontos kérdés, hogy dolgozzunk-e egy koalíciós kormányban. Az az álláspontom, hogy

a koalíciós kormány hozza a legjobb politikai eredményeket és ezért a krízist jól oldották meg.

Nézetem szerint nagyon jó kormányhoz jutottunk. Még hangsúlyozni akarom,

Az új kormány letette az esküt

A dezinált miniszterelnök esütőtőknön egész délután folytatta kormányalakítási tárgyalásait. A kora délutáni órákban felkereste Pasicot, akivel hosszú tanácskozást folytatott. Innen Radics ment, majd háromnegyed öt órakor kihallgatáson jelent meg a királynál. A királyi palotából való távozásakor az újságírók megkérdezték Uzunovicsot, hogy megalakította-e már a kormányát.

— Még nincs egészen kész — válaszolta Uzunovics.

Eközben Trifunovic Misa a dezinált miniszterelnök megbízásából elindult Vujicsics Milorád felkutatására. Vujicsicsot nem lehetett azonnal megtalálni és csak délután öt órakor jelent meg a miniszterelnöki palotában. Uzunovics azt a kérdést intézte Vujicsics Miloráddhoz, hogy hajlandó-e elvállalni az építésügyi tárcát. Vujicsics igennel válaszolt, mire a kormány már készenlétben lévő tagjai átmentek a királyi palotába, hogy letegyék az esküt. Az új kormány a következőképpen alakult meg:

Miniszterelnök: Uzunovics Nikola, aki a pénzügyminiszteri teendőket is ideiglenesen ellátja.

Igazságügyminiszter: Gyurics Márkó.

Külgügyminiszter: dr. Ninesics Momcsiló.

Közoktatásügyi miniszter: Radics István.

Közlekedésügyi miniszter: Miletics Krszta.

Belsőügyminiszter: Makszimovic Bózsó.

Vallásügyi miniszter: Trifunovic Misa.

Törvényegységesítő miniszter: Srs. Kics Milán.

Agrárreformminiszter: Radics Pavle.

Posta- és táviró-miniszter: Saperina Benjámin.

Erdő- és bányászati miniszter: Nikics Nikola.

Földművelésügyi miniszter: Jovanovic Vászta.

Szociálpolitika: Sztimonovic Milán.

Kereskedelem: dr. Krajaec Iván.

hogy ezentul a minisztereknek nemcsak a minisztertanács ülésén, hanem a »borosák«-ban (kis vendéglőkben) is együtt kell lenni, de ezentul nem fogunk »borosákba« járni, hanem előkelőbb lokálokba, hogy ott közvetlenebb érintkezésbe kerüljünk a közönséggel. Ezekre az özszejövetelekre az újságírókat és újságírókat is meg fogjuk hívni, mert ilyenkor a legjobban megismerhetjük egymást és eredményesebben tárgyalhatunk, mint a komoly minisztertanácsi üléseken. Ismétlem újból, hogy a válság megoldása engem nagyon kielégít — fejezte be nyilatkozatát Radics.

Uzunovics tanácskozása Pasiccal és kihallgatása a királynál

Uzunovics a Radics Istvánnal folytatott tárgyalás után Pasicshoz ment, akinek részletesen referált eddigi tárgyalásairól.

Pasicstól az udvarhoz ment a dezinált miniszterelnök

és Öfelségének tett jelentést eddigi tárgyalásairól. Félegykor távozott az udvarból Uzunovics és az újságírók kérdésére kijelentette, hogy a délután folyamán még tárgyalni fog Pasiccal és Radicsal. Arra a kérdésre, hogy mikor állítja össze a kormánylistát,

Uzunovics kijelentette, hogy a kormánylista összeállítása előtt újabb tárgyalásokra van szükség.

Háromnegyed egykor Ninesics külügyminiszter jelent meg az udvarnál, akinek audienciája hír szerint összefüggésben van a Mussolini elleni merénnyel és a legutóbbi római eseményekkel.

Közegészség: dr. Miletics Szlávkó.
Hadügy: Trifunovic Dusán tábornok.

Építésügy: Vujicsics Milorád.

Az eskütétel alkalmával Wagner Károly beogradi plébános, a katolikus vallású miniszterek számára, a görögkeleti vallású miniszterek számára pedig Misa esperes udvari lelkész olvasta fel az esküiminta szövegét.

A miniszterelnök nyilatkozata

Az eskütétel megtörténte után Uzunovics Nikola miniszterelnök a királyi udvar előtt a következő nyilatkozatot tette az újságírók számára:

— A válság normális mederben folyt le és aránylag rövid idő alatt nyert megoldást, még pedig reális alapon. Bizom abban, hogy kölcsönös jóakarattal és egyetértéssel garantálni fogja azoknak a nagy problémáknak a megoldását, amelyek előtt állunk.

Végül köszönetét fejezte ki a saftónak a válság alatt tanúsított magatartásáért.

Uzunovics Nikola régi radikális politikus. 1873-ban Nisben született és ott végezte gimnáziumi tanulmányait. Beogradban jogot végzett és később a nisi bíróság elnöke lett. Később Nisben szolgabíróvá nevezték ki. 1895-ben választották először képviselővé a nisi kerületben, amelyet azóta állandóan képvisel a parlamentben, kivéve a balkánháborúk idejét. 1921-ben lett először miniszter, a mikor az agrárreformügyi tárcát töltötte be. Utóbb közlekedésügyi, majd szociálpolitikai és három ízben építésügyi miniszter volt.

Az államtitkárok valamennyien megmaradnak az új kormányban is és pénteken délelőtt fogják letenni az esküt. Agrárreformügyi államtitkár Milodanovic Bora és Suvakovic Láza, pénzügyi Neudorfer és Petrovic Áca, közoktatásügyi Pasarics Josip, erdőügyi Kujundzics Bogoljub és szociálpolitikai államtitkár Krnyevics Jura maradt.

Az új kormány kinevezése a délelőtti események után nem hozott meglepetést, de feltűnést keltett, hogy Vujicsics Milorád kinevezése, akiről úgy tudják, hogy Jovanovic Ljuba legbarátságosabb

hívei közé tartozik, továbbá az, hogy Trifunovic Dusán hadügyminiszter a kormány tagja maradt és végül, hogy Sztojadinovic pénzügyminiszter kimaradt a kormányból. Vujicsics kormánybalépésére vonatkozólag többféle kommentár került forgalomba. Egyesek szerint ez a tény a radikális-párt két frakciója közti ellentétek kiegyenlítésére irányuló akciónak a kezdetét jelenti, ami annál valószínűbb, mert a radikális-párt főbizottságát április hó 27-re összehívták és nyilvánvalóan el akarják kerülni, hogy az ülésen nagyobb konfliktusok támadjanak. Ezt a verziót alátámasztja az a körülmény is, hogy Jovanovic Ljuba másik hívének, Perics Ninkónak lefajlították a pénzügyminiszteri tárcát. Perics az ajánlatot visszautasította, ennek azonban az az oka, hogy Perics nincsen jó viszonyban Vujicsics Miloráddal. Más értesülések szerint Vujicsics tárcavállalásának nincs nagyobb

jelentősége és oszupán azzal a baráti viszonytal magyarázható, amely őt az új miniszterelnök személyéhez fűzi.

Atmenetinek tartják az új kormányt

Az Uzunovics-kormányt általában átmeneti kormányként tartják és már folyamatban vannak a találgatások a kormány fennállásának idejére vonatkozólag. Azt hiszik, hogy az új kormány le fogja folytatni a parlamentben a korrupció elleni interpellációk vitáját, majd elintézi a külkereskedelmi szerződések ratifikációját és helyén marad a Pasic-jubileum idejére is. Főfeladatául a radikális-párt és a Radics-párt viszonyának, valamint a radikális-párt belső ellentéteinek tisztázását tartják és ha ezt a célt eléri, akkor a kormány valószínűleg átadja helyét más alakulásnak.

Az új kormány pénteken délelőtt tartja meg az első minisztertanácsi ülését.

Az angol kormány kölcsönt kínál a szovjetnek

Egyetlen feltétel a régi adósságok rendezése

Londonból jelentik: Politikai körökben nagy feltűnést kelt az a levél, amelyet az angol külügyminisztérium a londoni angol-orosz kereskedelmi kamarához intézett. Ebben a levélben a brit kormány kijelenti, hogy első sorban Szovjetország érdeke és nem Angliáé, hogy a brit állampolgárok megkapják legalább egy részletét régi oroszországi követeléseiknek, mert ha a szovjetkormány erre nézve kötelezettséget vállal, akkor angol állami garancia nélkül is kaphat kölcsönt az angol pénzpiacra.

A brit kormány bármely percben kész ilyen irányú orosz javaslatokat komolyan fontolóra venni és a régi tartozások rendezéséről tárgyalni, azonban nem hajlandó az ügyet kezdeményezni. Az angol kormány kijelenti továbbá, hogy nem akarja az 1921. évi szerződést sem felbontani. Végül elismeri a brit kormány, hogy a kölcsöntárgyalások nehézségekkel járnak, miután Szovjetország egész gazdasági berendezkedése és külföldi kereskedelmi szervezete más országokéval homlokegyenest ellenkezik.

Zarifa a többférjűség ellen

Pillanaffelvételek a Gajret-növendékek szubotical szerepléséről

Több piros fezt egycsapatban Szarajevó uccáin se lehet látni, mint ezekben a napokban Szuboticán. És kék fátlyat fiatal lányokon lebegni.

Az Alekszandar-uccán, vagy akár Palics utain csupa virgonc elevenséget viz ez a sok diák és diáklány. És bárhova mennek, a zene elmaradhatatlan, vagy ők énekelnek, vagy valamely zenekar fogadja őket nagy bumszdarattával.

Pedig elég fáradtak lehetnek, beutazták a félországot. Szarajevó, Beograd, Szombor, Szubotica. A dus erdejű boszniai hegyekből szálltak le a tikkadt alföldre, hosszú darabokat utaznak vonaton, fárasztó előadásokat és még fárasztóbb bankettekkel dolgoznak le, mégis mindez meg se kottyan Gergelez Alija, a törökverő muzulmán hős leszármazottjainak. Csak egy kisebb baleset fordult elő: délután a városi színház színpadán elájult az egyik dallós kislány és szegényke amikor magához tért, keservesen sírt. Azt mondta, hogy semmi baja, csak homvágyat érez.

Mindenért, ezt dicsekvés nélkül meg lehet állapítani, kárpótolja őket a bácskai vendégszeretet. Szuboticán számtalan családban találtak szerető gondoskodásra a messziről jött ifju vendégek, akik nagyon összebarátkoztak kollégáikkal, a szubotical magyar és szláv diákokkal. S tetszik nekik a közönség érdeklődő kíváncsisága, amely lépten nyomon megnyilvánul velük szemben. Még a sok ceremónia, meg az utonutifélen lebegő felirások:

Mindig kedves a testvér, akármilyen hiten él.

A palicsi bankett után a parkban csoportosultak a vendég előkelőségek a szubotical magisztrátus néhány tagjával. A muzulmánok közül ott húzódtott meg Protics Márkó pravoszláv reverendája. A csoport közepén Gyorgyevics Dragoszláv főispán, fején piros fezzel,

állt a fényképezőgéppel. És lefotografálták a vallási egyetértés manifesztációját.

Ezek a gyerekek persze nem nagyon tudják, mire való ez az egész demontaráció. Zaklan Blagoje, a legimpozánsabb szubotical törvényszéki jegyző, magyarázta nekik. Mert ő is részt vett, mint mindenben. A lányokat világosította fel előszeretettel, mint mindig.

Zarifa, aki tizenhatéves gimnazistalány és akit szabályszerűen meginterjúoltunk, kivételesen tud mindent. Szubotica nagyon tetszik neki, szép fiúk is akadnak itt, azt mondja. Némiképpen indignálódva fogadta azt a kérdésünket, mit szól a többnejeűséghez.

— Először is, mi nem vagyunk törökök, hanem délszlávok. És ugy hallom, Törökországban is megszűnt a többnejeűség. Nem is lehet az jó, halja-e. Az asszonyok a féltékenységtől kibábnák egymás bubikopfját. A férjek pedig... hát nem elég teher nekik egyetlen feleséget Zajes helyeslésünkre vette csak észre Zarifa, hogy elszólta magát, egészen antidiplomatikus módon megelégedett a női társadalom érdekeiről. Vissza akarta vonni, de már késő volt.

— Talán inkább a többférjűséget kellene bevezetni — javasoltam.

— No, attól isten őrizz — válaszolta határozottan és pirulva szaladt fel a színpadra. Hiába, még csak tizenhat éves és a Gajret nevelése.

A másik sarokban egy fiucsoport előtt szigorú fegyelmet tart az a szarajevói színész, aki betanította őket a színpadra. Szörnyen mérges valamely fegyelmi kielégésért és azt dörög, hogy az egész társaságot átadja a rendőrségnek. Valaki figyelmezteti a jelenlétünkre. Mosolyogva szól:

— Újságíró? Semmi ez kérem, csak szereppróba...

És a megszeppent Gajret-fiúk egy szerre viharos nevetésbe törnek

KISEBBSÉGI ÉLET

■ ■ ■

Az erdélyi egyházak iskola-panaszának sorsa felől sokáig tájékozatlanok voltak Erdélyben. Két héttel ezelőtt, a román kormány hivatalos szócsöve; a Rador utján kommunikét tett közzé, mely szerint a Népszövetség kisebbségi albizottsága több ülésben foglalkozott a romániai felekezeti iskolák ügyével és ezzel kapcsolatosan megállapította, hogy a magyar egyházak által benyújtott panasz alaptalan, valamint hogy a magánoktatási törvény nem tartalmaz oly határozmányokat, amelyek a kisebbségi egyezmény pontjaival ellentétesek. A hivatalos kommunikével szemben az erdélyi magyarok bizalmatlanul viselkedtek annál is inkább, mert a Népszövetség kisebbségi albizottsága az érdekelt magyar egyházakat egyáltalán nem értesítette az elutasító határozatról. A bizalmatlanság azonban ezáltal alaptalan volt: a Népszövetség kisebbségi albizottsága, mint a napokban kiderült, valóban foglalkozott az erdélyi egyházak petíciójával és elhatározta, hogy a panaszt ad akta teszi, miután sérelmet nem lát fennforogni. A váratlan és szomorú valóság igen kínosan érintette Erdély magyarságát és az egyházak képviselője dr. Balogh Arthur így nyilatkozott a genji döntésről: »Mondhatom, engem is megdöbbentett a hír, hogy a Népszövetség hármass-bizottsága csakugyan kimondotta, nem látja szükségét fennforogni annak, hogy a jelen esetben a tanács figyelmét felhívja a panaszokra. Ezek után a múlt év májusában és szeptemberében beadott panaszok ügye a Népszövetség előtt be is van fejezve. Igaz ugyan, hogy a hármass-bizottság állásfoglalásának a tanács tagjaira nézve csak informatív jellege van. A bizottság negatív magatartásával szemben a tanácsnak bármely tagja magáéva teheti az ügyet a tanács ülésén. Erre azonban kevés a kilátás és ily eset a hármass-bizottság létesítése óta nem is fordult elő. Ez érthető is: egyik tanács tag sem vállalja szívesen a felelősséget, mondjuk ödimot azért, hogy a bizottság ellenkező álláspontjával a tanácsban szembehelezkedjen. A hármass-bizottságot éppen azért állították fel, hogy a felelősség ne egy emberre, hanem egy egész kollégiumra háruljon és az vállalja a kisebbségvédelemnek a mai felfogás szerint kellemtelen feladatát. Meg kell azonban jegyezni, hogy a hármass-bizottság állásfoglalása az ügyet nem teszi ítélt dologgá, vagyis causa judicatá-vá. A tanács bármely tagja később is magáéva teheti az ügyet, aminthogy a panaszok kódó kisebbség is előállhat egy más alkalommal a most figyelembe nem vett panasszal.«

*

Goga Oktavián, az új Averescu-kormány legismertebb erdélyi minisztere, a kormány felhivatalosában az Indreptareban hosszabb nyilatkozatot tett. A regatokról kijelentette, hogy a jövőben Erdély nem fog többé szenvedni a gyenge renegáti elemek inváziója miatt. A kisebbségek felől Goga igen meleg hangon szólt, de csak a magyarokról. Ezeket mondta:

— Meg vagyok elégedve a magyar nép mai hangulatával. Az egész magyar sajtó rokonszenvvel fogadta kormányunkat és megtisztelő jelzőket talált személyeink számára is. Meg vagyok győződve, hogy az egész magyar nép segédkezést fog nekünk nyújtani.

*

Derer Iván volt csehszlovák minikációs miniszter a Robotnicke Noviny husvéti számában cikket írt az állampolgárság kérdéséről. »Mint ismeretes — írja Derer — Szlovénországban sok ezer ember él megszakítás nélkül születésétől fogva anélkül, hogy állampolgárságot szerezhetett volna. Legfőbb oka ennek az állapotnak az, hogy ezek a pol-

gártársaink tulságosan biztak a magyar hivatalok liberális állampolgársági praxisában, amelyet az 1886. évi XXII. törvény cikk 10. paragrafusa szabályoz. E törvény szerint egyszerűen megtörték a polgárokat azokban a községekben, ahol existenciát teremtettek maguknak, még ha nem is kérték illetőségük elismerését. A régi Magyarországon rendszerint csak a különböző licenclákhöz kellett az állampolgárság, ilyen módon ma az a helyzet, hogy éppen azok

birnak szilárd állampolgársággal, akik tűzön-vizen keresztül szolgálták a régi magyar államot. A vagyonos osztály szükségképpen inkább gondoskodott illetőségi jogáról és ezzel állampolgárságáról is, úgy hogy ma csaknem kizárólag a munkás- és alkalmazottosztályhoz tartozók vannak kitéve az állampolgárság hiányával egybekötött véxaturáknak. Hangsúlyozni kell, hogy ez a sérelem ugyanolyan mértékben sújtja a szlovákokat, mint a magyarokat.«

Válságban az új csehszlovák kormány

Csehszlovákia új választások küszöbén

Prágából jelentik: A csehszlovák belpolitikai válságot csak rövid idővel ezelőtt sikerült a Cserny-kormány kinevezésével megoldani, ugylátszik azonban, hogy ez a megoldás csak egészen átmeneti jellegű lesz. A Cserny-kormány és a szocialista pártok között ugyanis súlyos nézeteltérések merültek fel, elsősorban a vámok és a tisztviselőtörvény kérdé-

sében. Az ellentétek olyan mélyrehatóak, hogy azokat aligha sikerül békés uton elintézni.

Politikai körökben úgy tudják, hogy az újabb kormányválság csak választások útján lesz megoldható és könnyen lehetséges, hogy az alig öt hónappal ezelőtt megválasztott parlamentet újból feloszlatják és új választásokat irnak ki.

Mussolini merénylője — örült

Nincsenek büntársai Lady Gibbonsnak — Chamberlain távirata Mussolinihoz — Újabb fasiszta erőszakosságok egész Olaszországban

Rómából jelentik: Az olasz közvélemény még mindig teljesen a Mussolini elleni merénylet hatása alatt áll. Valamennyi lap különösen a merénylő származásával foglalkozik, aki, mint ismeretes, állítólag lord Ashburne-nak, Írország lordkancellárjának leánya. Fivére sokszoros milliómos és Párisban él.

A merénylő asszony első vallatásakor nagyon zavarosan felelt a kérdésekre, többek közt azt mondta, hogy nem tudja miért lött Mussolinire, hiszen nem is ismeri.

Tény az, hogy letartóztatása után megmozgatásakor kézitáskájában egy kis üveg mérget találtak és ebből azt következteti a római rendőrség, hogy a merénylet után meg akarta magát mérgezni, de Lady Gibbons errenézve semmi felvilágosítást nem adott.

Lady Olivia Gibbons a lapok értesülése szerint vallási örült. A merénylőnő már több mint egy éve kolostorban lakott és egyik zárdából a másikba költözött.

Múlt évi öngyilkosságát egész szjupadszerűen rendezte meg.

Szobáját kápolnává alakította. Viaszgyertyákat gyújtott meg, a falakat fekete posztóval borította, az asztalt ol-tárrá alakította, egy székéből pedig ima-zsámolyt csinált, majd fehér ruhába öltözött, ágyba fektült és mellbelötte magát. Sérüléséből hamarosan felgyógyult és azóta a vallási téboly tünetei még inkább mutatkoztak rajta.

Nemrég az uccán megragadott egy gyermeket és meg akarta fojtani.

Akkor is dolga akadt a rendőrséggel, amely azonban ahelyett, hogy elme-gyógyintézetbe utalta volna, szabadon bocsátotta.

A merénylet előzményeire vonatkozó rendőri nyomozás nem halad előre, mert Lady Olivia Gibbons nem hajlandó arra vonatkozólag vallani, hogy kik a büntársai, vagy felbujtói.

A merénylőnő állandóan azt mondja, hogy maga határozta el magát a merényletre és sajnálja, hogy az nem sikerült. Hangoztatja, hogy ha tudta volna, hogy az első golyó nem talált, akkor még több lövést tett volna Mussolinire.

Lady Gibbons régebben a pápát akarta megölni

Mint Párisból jelentik, a Quotidien csütörtök reggeli száma a Mussolini ellen elkövetett merényletről így ír: Olaszor-

szág legújabbkori történelme néhány szóval jellemezhető: Gyilkosság, politikai merényletek, támadások, túlfűtött politikai szenvedélyek, akáresak a Welfek és Ghibellinek korában. Az olasz fasiszta gyilkosságokkal, rablásokkal, gyújtogatásokkal és mindenféle erőszakosságokkal véres korszakot nyitott meg Olaszország történetében, amelynek vége beláthatatlan, de amelyért a legteljesebb felelősséget viselnie kell a világnak.

A Petit Parisien interjút közöl Mussolini merénylőjének egy honfitársnőjével, egy írországi asszonnyal, aki hazájából száműzve van és Párisban él. Azt mondja, hogy jól ismeri Lady Gibbons-t és tudja róla, hogy nem épelméjű, ha nem is örült. A boldogtalan nő régebben a pápát akarta megölni.

Anglia sajnálkozását

fejezi ki, hogy a merénylő brit állampolgár

Az angol nagykövetség tudomásra hozta, hogy a merényletet a legélesebben elítéli és amiatt fel van háborodva és

különösen sajnálkozik azért, hogy brit állampolgár követett el ilyen bűncselekményt.

Az angol nagykövetség közli továbbá, nem volt tudomás arról, hogy a merénylő asszony még Rómában tartózkodik, mert úgy hitte, hogy az asszonyt tavalyi öngyilkossági kísérlete után Angliában elme-gyógyintézetbe internálták.

A lapok szerint a merénylő asszony Olaszországból való eltávozása után a múlt év októberéig valóban egy angol elme-gyógyintézetben tartózkodott.

Miután attól tartott, hogy ismét elme-gyógyintézetbe szállítják, ha Angliában marad, újból Olaszországba jött, ahol állandóan zárdában tartózkodott, még pedig előbb a Via Gregoriana, az olasz apácánál, később pedig az angolkisasszonyoknál a Via Montanál, végül pedig a Via delle Isole-ön levő zárdában lakott.

Chamberlain külügyminiszter egybeként, mikor hírt vette a római merényletnek, a következő táviratot intézte Mussolini miniszterelnökhöz:

»Megdöbbentett az alváló merénylet. Fogadja a magam és feleségem szerencsekívánatait. Reméljük, hogy a seb nem veszélyes.

Chamberlain.«

A merénylőnő állítólagos büntársát szabadonbocsátották

A rendőrségen csütörtök délelőtt jelentkezett az az idősebb férfi, akit közvetlenül a merénylet előtt többen látták Lady Gibbonsnal beszélgetni. A román nemzetiségű férfi elmondta a rendőrségen, hogy az angol nő, aki mellé véletlenül került a Capitolium-téren tolongó és Mussolinire várakozó nagy tömegben, csupán azt kérdezte tőle, nem tudja-e hogy az olasz király ism-e a sebéssz-kongresszus ünnepélyes megnyitására. Miután az idősebb férfi kellőképpen igazolta magát, a rendőrségről elbocsátották.

Rombolnak a fasiszták

Több fasiszta csoport a Mussolini elleni merényletet arra használta fel, hogy Rómában az olaszországi városok nagy részén a szerdán este nagy rombolást vitt véghez. A fasiszták betörték több magánlakásba, amelyekben a fasiszta ellenségeit sejtették. Így többek közt

behatoltak a fasiszták Motigliano szocialista képviselő, valamint a két nappal ezelőtt elhunyt Amendola képviselőnek, a liberális-párt volt vezérének a lakására és azt teljesen felégették.

Hasonló sorsra jutott több ellenzéki újságíró lakása is, valamint betörték a fasiszták Lerbe asszonynak, a berlini »Vorwärts« tudósítójának a lakására is, ahonnan

a lakás teljes berendezését az utcára kihordták és a butorokat felgyújtották.

A csütörtöki lapok már sokkal enyhébb hangon írnak a Mussolini elleni merényletről és még a fasiszta lapok cikkeiben sincs már szó arról, hogy a merénylet mögött a fasiszta külföldi ellenségei állnának.

Mussolini elutazott Tripoliszba

Mussolini miniszterelnök csütörtök reggel autón kiment a Róma melletti repülőtérre, hogy jelen legyen Amundsen északsarki repülőgépeinek indulásánál. Miután azonban nagy szél volt, a repülőgép nem indult el. A repülőtérrel Mussolini Fiumicinoba, a Tiber torkolatához utazott, ahol Ostia közelében várta be azt a hadihajót, amellyel Tripoliszba utazott.

Hivatalos magyarírat

Mussolini tripoliszi utjáról

Grandi helyettes külügyi államtitkár csütörtökön fogadta a külföldi lapok munkatársait, akiknek részletesen nyilatkozott Olaszország külpolitikájának irányáról. Grandi egyben jelezte, hogy ezentul Mussolini kívánságára rendszeresen fogja informálni a külföldi újságírókat, mert a kormánynak az a kívánsága, hogy a külföldi sajtóval szorosabb kapcsolatba kerüljön. A külügyi államtitkár kijelentette, hogy Mussolini tripoliszi utját a külföldön félremagyarázzák. Hangsúlyozta, hogy csupán véletlen, hogy Mussolini tripoliszi utazása egybeesik a haditengerészeti gyakorlatival és a harcserü lövészeti gyakorlatokkal.

Grandi szerint külföldön azt is tévesen értelmezik, hogy a fasiszta szervezetek titkárai elmentek a hadihajók fedélzetére. Kijelentette, hogy ennek nincs semmiféle harcias jellege, hanem miután a fasiszta-párt vezetői sem ismerik még a haditengerészetet, Mussolini azt kívánja, hogy nézzék meg a hadihajókat és lás-sák, hogy milyen védelemre számíthat Olaszország. Hangsúlyozta még Grandi államtitkár, hogy

Olaszország a Népszövetség ülésén lojális szándékkal jelent meg és ezentul is támogatni fogja a Népszövetséget munkájában.

— Az olasz kormány — mondotta végül Grandi — Locarno jelentőségét is elismeri és a locarnói szerződéstől nagy eredményeket vár.

Leszúrta a sógorát

N. gyévi fegyházra ítélték a Prokesch-telepi gyilkost

A szubotivai törvényszéken csütörtökön ítékezett Pavlovics István törvényszéki elnök büntetőtanácsa Bédics Lukács szubotivai lakos bűnügyében, akit az ügyesség szándékos emberöléssel vádolt. Bédics ezévi február hó 26-án Prokesch-telepi lakásán késsel agyonszúrta sógorát, Kovács József harminckilenc éves bognárt.

A közzéadott Csulinovics Ferdo dr. államügyész képviselte, a védeimet dr. Székely Zoltán ügyvéd látta el.

A március 4-ike óta vizsgálati fogóságban levő vádlott kijelentette az elnök kérdésére, hogy nem érzi magát bűnösnek. Elmondta, hogy Kovács József, aki vadházasságban élt nővérel, iszákos, erőszakos, verekedő természetű ember volt. A kérdéses délután összeveszett házastársával, akivel hat év óta élt együtt. Ittasan jött haza és olyan fenyegetően viselkedett házastársával szemben, hogy az elmenekült a háztól. Előbb a közeli Bajai-uti temetőbe ment, ahol elrejtőzött, majd anyósa házában húzódott meg. Közben érkezett haza Bédics Lukács. Bement a szobába, ahol Kovács volt. Rajtuk kívül nem tartózkodott a lakásban más senki. Kovácsot is szitkokkal illette, majd késsel rátámadt, erre ő felkapott egy bicskát, amely a kenyérszékben volt és azzal Kovács felé szúrta. Hogy hányszor szúrta meg, nem tudja. Az eset után elmenekült és a szántóföldön bujdosott, másnap pedig jelentkezett a rendőrségen.

A vádlott után a tanúk kihallgatása következett. Olajos Róza elmondta, hogy Bédicsnek első szomszédja és annyit tud, hogy gyakran volt veszekedés a háznál. Edlinc Pirocska tanu is szomszéd. Annyit tud, hogy az elhalt sokat kiabált, mikor ittasan jött haza. Csörgő Antalnét azt adta elő, hogy a kérdéses délután az asszony a temetőbe menekült, mert az ura megakartá verni. Ezután még több tanut hallgattak ki, akik igazolták, hogy már régebb

idő óta viszálykodások voltak Kovács, továbbá házastársa és sógora közt.

Perazics Bozsidar dr. törvényszéki orvos terjeszti elő ezután szakértői véleményét az elhalt sérüléseiről. Három seb volt rajta és mind a három halálos.

Csulinovics Ferdo dr. államügyész a bűnösség kimondását kérte, dr. Székely Zoltán védő kifejtette, hogy a tanuvalomások szerint a vádlott önvédelem-

ből szúrta le Kovácsot és ezért felmentést kért vagy bűnösség kimondása esetére azt, hogy ne szándékos emberölésben, hanem erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sérülésben mondják ki bűnösnek. A bíróság ezután meghozta ítéletét, a vádlottat szándékos emberölésben mondotta ki bűnösnek és ezért négy évi fegyházra ítélt.

Vizsgálatot indítanak a szeszkartel ellen

A kartel háromszáz percents haszonra dolgozik

Vujics Demeter képviselő nyilatkozata

Becskekről jelentik: Vujics Demeter bánati földművespárti képviselő kevéssel a parlamenti szünet megkezdése előtt feltűnést keltő interpellációt intézett a pénzügyminiszterhez a jugoszláviai szeszgyártás és szeszkereskedelem tárgyában. Vujics képviselő tegnap Becskereken tartózkodott és ez alkalommal érdekesen nyilatkozott ebben a kérdésben a *Bácsmegyei Napló* munkatársa előtt.

— A régi Szerbiában egyetlen szeszgyár volt üzemben Beogradban. A háboru után a Jugoszláviához csatolt területeknek már jelentékeny számú szeszgyára volt és pedig a Vajdaságban öt mezőgazdasági és egy ipari szeszgyár. Horvátországban három ipari és 45 mezőgazdasági szeszgyár, Boszniában két ipari és egy mezőgazdasági szeszgyár működött. Azóta Zagreb-ban még két modern nagyipari szeszgyárat létesítettek, úgy hogy ma hatvan szeszgyára van az országnak.

Az ország évi szeszszükséglete 750—1200 vagon, a hatvan gyár termelőképesége pedig körülbelül háromszorannyi, exportra pedig a mi szesztermelésünk nem kerül, miért is az első években óriási volt a túltermelés. Ennek következtében heves konkurrencia dult a szeszgyarak között és azok meglehetősen nagy deficittel működtek.

Hogy a kínos helyzetből kiszabaduljanak, a szeszgyarak 1924 év őszén megalakították a *Szeszforgalmi Részvénytársaságot* (D. D. za Promet Spiritusa) Beogradban, amely valójában nem egyéb, mint a szeszgyarak kartelje. Ebben a kartelben ma már bent van az ország minden ipari szeszgyára, a nagyobb mezőgazdasági szeszgyarak és négy nagybank is, amelyek a kartelt finanszírozzák. Eleinte egyes gyarak nem akartak a kartelbe lépni, így a verseci és becskekeri szeszgyarak, de a kartel különböző eszközökkel kényszerítette őket a csatlakozásra.

A horvátországi mezőgazdasági szeszgyarakat dr. Franges egyetemi tanár a kartel megbízásából szervezte be tömörítette és a szövetség egyezsége kötött a kartellel. Az egyezség szerint a negyvenöt horvátországi szeszgyár évente kétszázötven vagon spirituszt termel, amelyet a Szeszforgalmi Részvénytársaságnak adnak el. Egy-egy gyár tehát öt vagon spirituszt gyárthat évenként és a kartel kötelezte magát ki nem termelés esetén 10.000 dinár megtérítést fizetni. Az egyezség tehát azt jelenti, hogy a kis mezőgazdasági szeszgyarak, ha teljesen beszüntetik üzemeiket, akkor kapnak a karteltől évenként 50.000 dinárt, míg a kartel alakulása

előtt a nagy konkurrencia miatt deficittel dolgoztak.

A kontingens többi részét a kartelben tömörült szeszgyarak arányosan felosztották maguk között, az árakat pedig teljesen önkényesen állapítják meg. A szeszt egészséges vagy romlott tengeriből és melászból állítják elő, száz liter szesz előállításához háromszáz kg. romlott tengeri kell, ami 180—200 dinárba kerül. A termelési költség legfeljebb ötven százalék, úgy hogy egy liter spiritusz előállításai költsége összesen három dinár. De ha egészséges kukoricából vagy melászból készítik is, akkor sem kerül többé négy vagy négy és fél dinárnál. A szeszkartel azonban a szesz eladási árát tizenhat dinárban állapította meg, tehát háromszáz százalékos nyereséget állapított meg magának. Ha ezer vagon évi fogyasztást számítunk, akkor a szeszkartel évi tiszta haszna minimálisan százhuszmillió dinár.

A szeszkartelnek sikerült több magasállású pénzügyi tisztviselő jóakarátát megnyerni, akiknek pedig a szeszgyarak működéséig felelti ellenőrzés volna a kötelelességük, azonkívül megszerezték több politikus támogatását, úgyhogy árdragító tevékenységüket zavartalanul folytathatják. Kértem a kormányt, hogy rendeljen ki szakbizottságot, amely a szeszkartel működését felülvizsgálja, amihez a kereskedelmi miniszter hozzá is járult, de ugylát-szik, hogy titkos erők mindent elkövetnek, hogy a bizottság kiküldését megakadályozzák. Mindenesetre az alakulandó új kormánytól erélyesen követelni fogom a kartel elleni törvény mielőbbi meghozatalát.

Vujics képviselő adatai nagyrészt helytállóak. A szeszkartel árdiktatúrája károsan befolyásolja a hazai ipar fejlődését. Az egyetlen vigasz abban, hogy a szeszkartel bántatlanul garázdálkodhat, az hogy más országban is hasonló a helyzet. Mindeniütt a szeszbarók az urak.

A helyettes

Irtá: Szini Gyula

Egyszer egy küldöttség, olyan irakos és félkörös, beállított a leghosszabb című hivatalfőnökhöz. Amilyen terjedelmes volt a címe, olyan kicsiny volt a hatalma. De mindegy, mégis hatalom volt.

A küldöttség félköréből kivált egy szikár ur, akinek a fejről az örökös kalapemelés lekoptatta a hajszálakat. Ennek az urnak is épp oly hosszú volt a címe, mint a fenttiszteltté, de ezzel a szóval, hogy »helyettes«, még hosszabb is. És ez az egy szó bosszantotta őt már husz év óta. Mindig csak helyettes volt, mindig második, mindig neki kellett előbb a kalapot levennie.

A mai szent nap öröme azonban legyűrte bosszuságát és így üdvözölte főnökét:

— Szeretve tisztelt hivatalvezető ur! Husz esztendeje vagyok már abban a szerencsés helyzetben, hogy nagyságod áldásos főnöksége alatt működhetem. Egy hivatalnok kar veszi körül nagyságodat, amely épp olyan érzelmekkel van eltelve nagyságod iránt, mint én. Mindnyájan érezzük és hangoztatjuk, hogy nagyságodnál jobb, igazságosabb, atyaiabb főnököt még kívánni se lehet. Ezért engedje meg, hogy főnöksége huszadik évfordulóján valamennyiünk nevében annak a szívből jövő kívánságunknak adjunk kifejezést, hogy az Isten nagyságodat még egyszer husz esztendőn át szerető körünkben megtartsa. Örömeinkre, dicsőségünkre fog szolgálni, ha a második husz év után ismét ezekkel a szavakkal állíthatunk nagyságod elé: Isten éltesse még husz esztendeig!

Ez a kívánság nagyon is ráfért az ünnepeltre, aki már göthösködő, idősebb ember volt és akiről meg lehetett költözni a fogadást, hogy az újabb husz

évet nem éri meg. Az ünnepelt azonban meghatottan felelt:

— Nem találok szavakat, amelyekkel a meg nem érdemelt megköszönést megköszönni tudnám. Sokkal inkább meg vagyok hatva, semhogy jól kifejezni tudnám azt a jóakaratot, amellyel önök iránt mindenha (így mondta, mindenha!) viseltetem, viseltetem és viseltetni fogok. (Ez a hármas igeragozás a főnök ur pontos szabatosságát bizonyította.) Ember vagyok én is, akinek hibái vannak és ha akaratom ellenére vétettem önök ellen, remélem, hogy ezt meg fogják nekem bocsátani, mert csak a jószándék vezérelt ebben. Szómonok ki-fejezte azt a kívánságát, hogy még husz esztendeig maradjak meg önök közt. Bármily szívesen maradnék még önök közt, agg korom és betegeskedésem arra int, hogy hívó szavának engedelmesskedjem és talán engedelmesskedni is fogok. (Az üdvözölő szónok, a »helyettes« szívében rózsaszínű reményeket keltett életre.) Még egyszer köszönöm...

A helyettes ur, amint hazaérkezett, idegesen csapta le frakkját egy karosszékre. Dult-fult magában annyira, hogy a felesége nem mert hozzá szólni. Mellényét olyan mozdulatokkal vetette le, mintha valami láthatatlan ellenség ellen küzdene. Végre megszólalt:

— A vén hülye mégse akar eltakarodni az utamból!

A felesége kérdőleg nézett rá.

— Papirfalvyt ünnepeltük — mondta magyarázatképp a helyettes — és úgy volt, hogy bejelenti lemondását, távozását. Be is jelentette, de egy mellékmondathat megint visszavonta! Úné meg a guta! (Ez a kívánság nem volt körmondatban megfogalmazva, de annál őszintébb volt.)

És a helyettes, miközben kemény irakk-ingét indulatosan csapta a földre, így folytatta:

— Hát nem vagyok én szerencsétlen ember? Husz esztendeje abból a re-

ményből élek, hogy a vén salabaktert végre is elviszi az ördög. És nem, nem, nem. Ez az ember örökké akar élni. Már járnai is alig tud, a hamut mamunak mondja, de azért még legalább husz évig főnök akar maradni!

— Ennek is te vagy az oka, te pipogya! — felelte a felesége. — Én a te helyedben már rég kiturkáltam volna.

És az asszony a vállával olyan mozdulatot csinált, mintha akár a világot is ki tudná sarkából mozdítani, mint egy utban álló butordarabot.

A helyettes felelni akart valami gorombaságot, de az asszony »a rántás odaég« kiáltással kisértette a szobából.

Másnap csunya, borús nap volt. Egész nap esett az eső, a komor kód tele volt az elmúlás gondolatával. Ilyenkor arat a legjobban az a bizonyos fogadatlanság.

A főnök beüzent a hivatalba, hogy beteg, nem jöhet. A helyettes foglalta el helyét a főnöki szobában. Letelepedett a széles íróasztal mellé, amelyet mindig irigylet felebbvalójától, de irigylet egyebet is: a szépen kárpított szobát, a díszes butorokat, az előkelő falirát és a többi.

Most a kezébe vette principális tollát, de ez nem állt jól a kezéhez. Áthozatta a magát, valamint a saját tintatartót is, amelyhez az évek folyamán hozzászokott. Aztán észébe jutott, hogy egyéb tárgyait is áthozatja, amikor megszólalt a telefon csengője. Az államtitkár személyi titkárja jelentkezett telefonon.

— Papirfalvy ur — mondta — ma az államtitkárnál volt audiencián és oly zavarosan viselkedett, hogy azt hisszük, elméje kissé meg van támadva. A kegyelmes ur kéri önt, vegye át ideiglenesen a hivatal vezetését.

A helyettes örömtől sugárzó arccal mondta:

— Átvesszem. A kegyelmes urnak méltóztassék átadni legmélyebb hódola-

tomat és köszönetemet.

Aztán letette a kagylót.

— Végre! — sóhajtott föl és nyomban intézkedett, hogy tárgyait áthozzák régi szobájából. Boldognak, szerencsésnek érezte magát. Ha Papirfalvy nem ment volna el személyesen az államtitkárhoz, még most se tudná róla, hogy meghűlyült.

Alig melegegett meg a helyettes a főnöki székben — egy óráig tartott, amíg kereste azt a pözt, amellyel ezután a tisztviselőket fogadni fogja — egy ismeretlen ur kereste. Nyulánk, magas, elegáns ember lépett be, monoklival a szemén. Erősen raccsolt:

— Papirfalvyt elvitték a Lipótmezőre... — ezt mondta — és az államtitkár urr ökegyelmessége szükségesnek látta, hogy azonnal intézkedjék.

Engem rendelt ki a hivatal vezetésére — mondta a helyettes.

— Tudom — felelte a monoklis — de ön nem tudja, hogy Papirfalvy miket mondott az államtitkárnak. Megvádolta önt, hogy az életére tör és örültségében még ennél is súlyosabb váddal illette önt.

— Mivel? — kérdezte riadtan a helyettes.

— Hogy ön a felektől pénzt fogad el titokban! — felelte a monoklis.

— Rágalom! — kiáltotta a helyettes.

— Egy örült ember rágalma!

— Csak nyugalom, uram — mondta a monoklis. — A kegyelmes ur engem rendelt ide, hogy vizsgáljam meg az ön hivatali működését. Szíveskedjék tehát saát hivatali helyiségébe átmenni, mert ettől a pillanattól fogva én veszem át a hivatal vezetését.

A helyettes felállt, levegő után kapkodott... olyan pillantást vetett a monoklisra, mintha ezzel a tekintetével szíven akarná döfni, megfogózott az íróasztala szélébe, néhány lépést tett, megtáncorított... aztán elvágódott a padlón.

Vége volt.

NAPRÓL NAPRA

Amerikai notesz

A majompör még mindig nagyobb szenzáció Amerikában, mint a frankhamisítás. A Scopes-féle majomotrány hatása alatt Marshall Johnston, a texasi iskolák főfelügyelője elrendelte, hogy a középiskolai könyvekből ki kell vágni mindazon részeket, amelyek az evolúciós elmélettel foglalkoznak. A rendeletet a tanárok sajátkezűleg hajtották végre és a kiátkozott tanítást hirdető oldalakat ollóval nyúzták ki a tankönyvekből. Egy újságíró felkereste a bölcse főfelügyelőt, akitől megkérdezte, hogy mi a véleménye Darwinról. Marshall ur így felelt:

— A Darwin lehet egy majom, de én kikérem magamnak az ilyen rokonságot!

És amikor a jóhiszemű riporter azt akarta bebizonyítani, hogy mégis mozog a föld, a felügyelő ur a mentőkért telefonált.

*

A Los Angeles-i Timesben jelent meg az alábbi apróhirdetés:

KERESTETIK egy ember, aki motort tudna építeni egy olyan repülőgéphez, mely a földről merőlegesen száll fel. Fontos, hogy az illető pénzzel rendelkezzen és istenhívő legyen. Megkeresések Gus. Raschke, 480 Crane Blvd. L. A. küldendők.

*

Coolidge elnök tudvalevőleg azzal nyerte meg nagy népszerűségét, hogy erélyes kézzel letörte annak idején a bostoni rendőrsztrájkot. Most méltó utódja akadt az elnöknek Boston város polgármesterének személyében, aki az egész művelt világot megkacagattatta legfrissebb sütetű rendeletével, amely az eretneknek üldözését léptette életbe. Az első eretnek-per most folyik Bimba radikális szónok ellen, akit istentagadás miatt vont felelősségre a város hatósága. Jaj Bostonban a káromkodóknak és ezerszeresen jaj a hitehagyottaknak. Persze azért nem kell begyulladni: nem máglyahalállal büntetik a bostoni eretnekeket, hanem ami sokkal jobban fáj: pénzbírsággal. Egészen drága mulatság Bostonban eretnekesdít játszani. Egy közepsúlyú káromkodás, ha két szavahihető fültanu hallotta, egy dollár; templomkerülés vasárnap három és fél dollár, merész kijelentések, ugyint: »az emberiség a majomtól származik«, vagy: »a polgármester ur egy vadállat« öt dollárral sújtatnak. Katonák örmeztől lefelé félárat fizetnek. Már csak a forgalomra való tekintettel is. A katonák Amerikában is többet káromkodnak.

*

A vajdasági utazók és kereskedelmi alkalmazottak tanulhatnának James Molsherifftől, aki a megye pénzügyi bizottságához egy megkeresést intézett, amelyben arra kérte a bizottságot, hogy számára egy komplett hamis fogsort vásároljanak. A sheriff azzal indokolta meg kérelmét, hogy a múlt tavasszal egy hivatalos expedíción mérgezést kapott, amelynek következtében az összes fogai kihullottak. Most fogatlanul áll a világban és csak folyadékokkal kénytelen táplálkozni, mert fogak híján szilárd halmazállapotban levő eledelt képtelen megrágni. A szerencsétlen sheriff beadványának következtében bizottság szállt ki a sheriff lakásába s szakzerű vizsgálat alá vette az állkapcsait. Kiderült, hogy a sheriffnek már gyermekkorában lyukas volt két zápfoga és amerikai precizitással kinyomozták, hogy a balszélső szemfogát egy ifjúkori verekedés alkalmával vesztette el. A bizottság a fogsor kérdésben úgy döntött, hogy a három régi fog kivételével viselik a hamis fogsor költségeit.

*

A kis tolvaj megeszi a nagy tolvajt, ezt a közmondást sohase hallottam, de azért lehet benne valami. Legalább is ezt igazolja az alábbi história. Az egyik fi-

ladelfiai lapban a következő hirdetés jelent meg:

Tegnap délután a Chestnut-Streeten, a postahivatal közelében egy aranyórát találtam. A tulajdonosa J. C. Smithnél, North-Street 287. szám alatt, ha a kishirdetés árát megfizeti, átveheti az óráját.

Az ártatlan apróhirdetésre másnap reggel kilenc órakor harmincöt ember jelent meg Smith ur lakásán. Smith ur egyenkint bocsátotta be őket a szobájába.

— Az aranyórámért jöttem — mondta egy gyanús külsejű fiatalember.

— Ugy, tehát ön vesztette el? — örvendezett J. C. Smith és elébe tett egy duplafedélű, gyönyörű aranyórát — ez az? Jól nézze meg!

A fiatalember nem habozott sokáig és a rövid lelkitusa mellőzésével kijelentette:

— Igen! Ez az én elvesztett órácskám! A becsületes megtaláló együtt örvendezett az óra tulajdonosával, aki már távozni akart, amikor így szólt Smith ur:

Costa Foru párbajra hívta ki Bratianu volt miniszterelnököt

Két év óta huzódó lovagias ügy a román politikában

Budapestről jelentik: Costa Foru, az Európaszerte ismert kiváló publicista nyílt levelet tett közé az Adeverul legfrissebb számában.

— Mivel a Bratianu-kormány hivatalos lapja, a Viitorul — mondja a nyílt levél — rendszeresen sértegetett és rágalmozott azzal a céllal, hogy befolyásolja a közönséget, személyesen Jonel Bratianuhoz, a liberális kormány és a párt vezetőjéhez fordultam, akinek szolgálatában áll a Viitorul és felhívtam figyelmét három ízben is arra, hogy e sértevésekért őt magát teszem felelőssé és párbajra hívom akkor, ha már nem lesz miniszterelnök.

A nyílt levélben ezek után kijelenti Costa Foru, hogy elérkezett az ideje a lovagias elégtétel kérésnek. Gracoski tengernagyot és Maurocordat tábornokot, — akik hosszú időn át a király szárny-

segédei voltak, az utóbbi azonkívül udvari marsall és katonai kabinet-irodai főnök — kérte fel segédeit. Ezek megvizsgálván az ügyet, levelet intéztek Costa Foruhoz, amelyben azt a tanácsot adják neki, hogy ne küldjön segédeket Bratianuhoz, mert Bratianu beteg és mert meggyőződésük szerint Bratianu válasza nem lenne megfelelő elégtétel.

Különböző is Costa Forunak Bratianuhoz intézett három leveléből világosan kitűnik, hogy ez esetben Bratianu a sértett, tehát az ő kötelessége segédeket küldeni Costa Foruhoz.

— Vajjon elküldi-e Bratianu ur hozzá a segédeit? — kérdi Costa Foru nyílt levele, amely érthető szenzációt keltett mindenütt és az egész ország érdeklődéssel várja, hogy milyen választ fog adni Bratianu Jonel a nyílt levélre.

(—.)

Hány esztendőt érdemel Lendvai-Lehner?

A Drózdny-Lehner-pör kölcsönös sértegetések után kölcsönös bocsánatkéréssel fejeződött be

Budapestről jelentik: A budapesti büntetőtörvényszéken csütörtökön tárgyalták Lendvai-Lehner István sajtóperét, amelyet Drózdny Győző indított el. A tárgyalás rendkívül izgatott hangulatban folyt le és egymásután röpöködtek az elnöki rendreutasítások. A per alapja Lendvai-Lehnernek egy cikke volt, amely a Nép-ben jelent meg és a mely válasz volt Drózdny egyik parlamenti beszédére.

A tárgyaláson Drózdny kijelentette, hogy hajlandó kölcsönös bocsánatkéréssel elintézni az ügyet, de egyben hozzátette:

— Most is fentartom azt a véleményemet, hogy ha ön nem is tíz esztendőt, de pár esztendőt igenis megérdemelt cikkével.

— Huszat! — szólt közbe a tárgyalóterem padsoraiból egy fehéthajú, fekete ruhás idősebb ur.

— Ki mondta ezt — állította meg a tárgyalást Schadt elnök. — Ki merészelt közbeszólni, hogy husz esztendei büntetésre megérett Lendvai képviselő ur.

— Dobos László vagyok — lépett a bírói emelvény elé a közbeszóló — Ceglédre, Lendvai képviselő ur tanúja.

Lendvai: Ha kapok elégtételt, akkor... Dr. Sebestyén, Drózdny ügyvédje közbeszól: Ön nem beszélhet elégtételről, aki nem akar elégtételt adni,

— Elégtétel nekem az, hogy ön zsidó — kiáltotta az ügyvéd felé Lendvai Lehner.

Az elnök mindkettőjüket rendreutasította.

Lendvai: Nem pótozhatom fel a főmagánvédő ügyvédjét...

Drózdny: Borzasztó, már a fő tárgyalásra is részegen jön.

A bíróság a sorozatos sértevésekre visszavonult, hogy azokat elbírálja, míg Lendvai-Lehner a tárgyalóterem egyik padjába ült és ott zsidózott tovább.

— Ne zsidózzon! — szólt rá Drózdny ügyvédje. — Zsidópénzért, ugy-e, jó volt újságot írni.

— És jó volt a zsidó orvos segítségével is a sorozásnál — toldotta meg Drózdny ügyvédje mondatát.

— A legaljasabb hazugság, ami mocskos száját elhagyhatja — felelte Lendvai-Lehner.

A bíróság közben visszatért és kihirdette, hogy valamennyiüket rendreutasítja, majd újabb békeajánlatot tett, mire a peres felek meg is egyeztek egymással kölcsönös nyilatkozatokban.

— És majd közzéteszük a lapokban — folytatja Lendvai-Lehner ügyvédje.

— Tölem akár ki is plakatirozhatják az uccasarkokon — válaszolt Drózdny és eltávozott a tárgyalóteremből.

Zsinatot tartanak

Vrbászon az ország evangélikus egyházai

A jugoszláviai magyar, német és vend ágostai evangélikus egyház testületei, öfelsége Alekszandar király képviselőjének jelenlétében április 15-ikén tartják meg nagy és fényes ünnepségek keretében egyházi zsinatjukat Vrbászon.

A német, magyar és vend luteránusok külön szervezkedése az államalakulás első idejében vált szükségessé, mert az egyház szlovák hívei intranzigens álláspontra helyezkedtek és kimondták a külön egyházi tömörülést. A szlovákok kiválása után a német, magyar és vend hívók külön egyházi kerületet alakítottak 1923 július 2-ikán, amelyet egy 1925-ben kelt királyi ukáz jóváhagyott és megengedte egyúttal, hogy az új egyházkerület 1928-ik évig zsinatot hívhat össze.

Ezt az első zsinatot tartják meg április 15-ikén délelőtt kilenc órai kezdettel a vrbászi evangélikus templomban.

A zsinaton Wagner Gusztáv Adolf esperes egyházi elnök és Rot Vilmos dr. kikindai ügyvéd elnököl és azon a királyi képviselőn kívül a zsinati képviselők, a vallásügyi miniszter képviselője és a megyei hatóságok kiküldöttjei nagy számban résztvesznek.

A különböző formalitások elintézése után következnek az egyházi zsinat tanácskozási és a választások megejtése.

A zsinatot délben diszebed követi, este pedig ünnepélyes hangverseny és előadás lesz, amelyen a vendégek is megjelennek.

A meghiusult leányrablás

Tárgyalás a szuboticali törvényszéken

Csütörtökön tárgyalta a szuboticali törvényszéken Pavlovics István törvényszéki elnök tanácsa a leányrablás kísérletével vádolt Stepancsics Radoszlav szentai földműves bűnyűjét. A vád szerint Stepancsics 1924. év november 21-én este Szentán el akarta rabolni az uccán haladó tizenhét éves N. I.-t.

A vádlott kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek, és nem akarta elrabolni a leányt. Ő azon az estén több kocsmában megfordult, sokat ivott és amikor az Eugen kávéházba akart menni, a Bordzsoski-féle ház előtt találkozott a fiatal leánnyal, aki két fiatalember és egy leány társaságában volt. Két év óta ismerte a leányt és szerelmes volt bele. Amikor meglátta, tréfából megfogta a kezét és rákiáltott. A leány megjött és segítségért kiáltott, mire ő elengedte a leányt és elfutott. Amikor az eset történt, részeg volt.

A vádlott után N. I.-t hallgatták ki, aki másképp adta elő a történeteket. E szerint a leány, amikor Bordzsoski Istvánnal, Pornorovaeski Nevenkával és Stepancsics Szlavkóval, a vádlott fivérével egy bálból jövet hazafelé tartott, a Bordzsoski-féle ház előtt már várta őket a vádlott, aki minden szó nélkül megragadta és egy ott várakozó berkocsiba akarta emelni, de ő teljes erőből segélyért kezdett kiáltani, mire Vuics István és Borgics Milos, akik véletlenül arra haladtak, futva közeledtek. A vádlott ekkor elengedte a leányt és barátaival a berkocsiba ugorva, gyorsan elhajtott.

A vádlott ismételtén tagadta, hogy el akarta rabolni a leányt, míg Borgics Milos és Vuics Milán a leány vallomását erősítették meg.

A bíróság a tárgyalást félbeszakította és új tanúk megidézése végett folytatását e hó 15-ére, csütörtökre tűzte ki.

A folytatódó tárgyaláson több fontos tanút fogtak kihallgatni.

Égő komp

A kigyulladt beocsini kompról a Dunába menekült két fogat és egy autó

Szomborból jelentik: A Futak és Beocsin között közlekedő dunai kompon néhány nappal ezelőtt nagyobb tűz pusztított. A tűz a Futakról Beocsinba uszó kompon keletkezett, amikor a komp ki akart kötni a beocsini parton. A kompon két lovasfogat, két ökrösszekér kukoricakománnyal és egy autó, valamint nagyszámu utas utazott.

A tűz az egyik ökrösszekéren támadt és óriási pánikot idézett elő. A járművek elé fogott állatok megvadtak, elszakították fékjeiket és belerohantak a Dunába, később pedig az autó söfőrje, hogy az autó benzintartalma ne fokozhassa a tüzet, megindította az autót, amely belefutott a vízbe és elsüllyedt.

A tüzet csak nagy erőfeszítéssel sikerült eloltani, addigra azonban a kukoricakománnyal és egyéb áru odaégett és a komp is megsérült. A kár körülbelül háromszázezer dinár.

A tűz okának megállapítására megindult a vizsgálat.

Mozdony és autóbusz halálos karambolja

Két halott, több súlyos sebesült

Kolozsvárról jelentik: Az elmúlt este a kolozsvári vasúti állomás közelében borzalmas szerencsétlenség történt: egy tolatómozdony teljes sebességgel beleszaladt egy autóbuszba és azt pozdorjává törve a töltésről lesodorta.

Az autóbuszban a kocsivezető és a kalauzon kívül több utas volt és az összeütközés következtében a kocsivezető Constantinescu Costica, valamint Bucina Anna kalauznő még a szerencsétlenség színhelyén meghaltak, az utasok közül pedig Seidler János és Müller Károly téglagyári munkások súlyosan. Kuhn Sándor börtviselő és felesége, könnyebben megsebesültek. A szerencsétlenséget az átjárónál alkalmazott sorompóór gondatlansága idézte elő, aki elfelejtette a sorompót idejében leengedni.

A rendőrség a sorompóort letartóztatta és átadta az ügyészségnek.

A Barkóczyak

szerencsése

Az elszegényedett bácskai család tizenholcezer holdat örökölt

Szentáról jelentik: Váratlanul nagy örökséghez jutott a bácskai Barkóczy-család. Néhány héttel ezelőtt a Beogradban lakó Barkóczy Etelka, aki egy szobafestő felesége, a magyar követségen járt, ahol figyelmesek lettek a nevére és tüzetesen kikérdezték, majd közölték vele, hogy gróf Hadik-Barkóczy Endre a budapesti lapok útján már hónapok óta keresi a bácskai Barkóczyakat, akik részére a Barkóczy-család egyik tagja, aki egyenes leszármazott nélkül halt meg, Hevesmegyében tizenholcezer hold földet hagyott. Az örömhírre Barkóczy Etelka azonnal érintkezésba lépett a család Bácskában élő tagjaival és felszólította őket, hogy szerezzék be a keresztleveleiket és mindazokat a dokumentumokat, amelyek igazolják, hogy a hevesmegyei Barkóczy-családhoz tartoznak. Együttal megbízott egy ügyvédet, hogy a hatalmas örökség ügyében tegye meg a szükséges jogi lépéseket. A szerencsés Barkóczy-család őse Barkóczy István volt, akinek Hevesmegyé-

ben kisebb birtoka volt. A fiai a birtokot igen rosszul kezelték és hamarosan teljesen elszegényedtek és mint vagyontalanok jöttek le Bácskába szerencsét próbálni. Az egyik fia Csantavirre került, ahol bognár mesterséget folytató; ennek a leszármazottjai közül még életben vannak Barkóczy Flórián, aki Szentán lakik és mint hadirokkant tengeti életét, Barkóczy Sándor, aki Bajsán

vendéglős, Barkóczy István, aki Csantaviren kulcsár, Barkóczy Agoston, aki Moravicán gépész és Barkóczy Etelka, aki a fővárosban lakik.

Az örökség ügyében néhány héten belül döntést várnak a bácskai Barkóczyak, akik ha hozzájutnak a tizenholcezer hold hevesi birtokhoz, valószínűleg itthagyják Bácskát és visszaköltöznek az ősi kuriába.

Megkezdődött az Abend-pör

Castiglioni a rendőrség elővezeti a tárgyalásra

Bécsből jelentik: A törvényszék csütörtökön kezdte tárgyalni az Abend-affér vádlottjainak, Weisz szerkesztőnek és Fuchs igazgatónak zsarolási bűnpörét. A tárgyalás kezdetén kiderült, hogy három tanu, névszerint Castiglioni, továbbá Kraus Miksa, a Länder Bank vezérigazgatója és Brucker nem jelent meg.

Az államügyész és a védelem között élénk vita támadt, vajjon a meg nem jelent három tanu kihallgatásáról előlájnak-e vagy újabb idézést kézbesítsenek nekik, ami azt jelentené, hogy a tárgyalást elhalasztják. A bíróság hosszas tanácskozás után úgy határozott, hogy Drucker vezérigazgató tanuvallomásától eltekint, de megkeresi a rendőrséget, állapítsa meg, hogy Castiglioni és Kraus Miksa vezérigazgató Bécsben tartoz-

kodnak-e és ha igen, úgy állítsa őket a bíróság elé.

A törvényszék ezután megkezdte a vádlottak kihallgatását. Fuchs Arthur kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Beismerte, hogy száz milliót adott át Weisz főszerkesztőnek, aki tudott az összegek eredetéről. Weisz szintén azt hangoztatta, hogy nem érzi magát bűnösnek. A hozzá befolyó összegekről nem tudta, hogy jogtalanul és törvénytbe ütköző módon kerültek Fuchs igazgatóhoz és a lapot soha sem használta fel zsarolásra. Az Abend közgazdasági vállalatoktól több ízben kapott kisebb-nagyobb összegeket, de ezek legális jövedelmek voltak.

A tárgyalás, mely iránt Bécsben nagy érdeklődés mutatkozik, két-három napig fog tartani.

Előkészületek

az 1925. évi jövedelemadó kivetésére

A városi adóhivatal már megkezdte az előkészítő munkálatokat

Szubotica város adófizető polgáira újabb adókivetés vár. A városi adóhivatal ugyanis már megkezdte az 1925. évi jövedelemadó kivetés előkészítő munkáját, amely előreláthatólag még ebben az évben befejeződik. Az adatok összegyűjtése után gyors iramban fogják megállapítani az adóalapokat és hogy az adókivetések minél előbb befejeződjenek, valószínűleg több adókivető bizottságot fognak kinevezni. A városi adóhivatal amint befejezi az előkészítő munkálatokat, az adóalanyok névsorát további intézkedés végett átküldi a ke-

rületi pénzügyigazgatóságához.

A városi adóhivatal vezetői szerint az 1925. évi jövedelemadó kivetések gyorsabb tempóban folyhatnak, mert a vagyonszámlák megszünetése nagy mértékben megkönnyíti az adókivető bizottságok munkáját. Eddig ugyanis a jövedelem és vagyonszámlát egyszerre állapították meg, ami kétszeres munkát jelentett.

Az 1924. évi negyedosztályu kereseti adókivetés már megtörtént, azonban a pénzügyigazgatóság a kivetéseket még eddig nem küldte át a városi adóhivatalhoz kifüggesztés végett.

A Gajret szubotica hangversenye

A muszalmán kulturegyesület tagjai Szuboticáról Noviszadra utaznak

A Szuboticán tartózkodó Gajret muszalmán kulturegyesület tagjai csütörtökön délelőtt a katonazenekar kíséretében a Felszabadulás emlékoszlophoz vonultak. A szobornál Szultanovics Aris joghallgató mondott lelkes beszédet és a Gajret nevében koszorút helyezett a hősök emlékszoberára. Ezután Kuluncsics Pál plébános sirjához vonultak a Bajai temetőbe. A sirnál Kajmakovics Omer ujságíró, a Samouprava szerkesztője mondott emelkedett hangú beszédet és megemlékezett Kuluncsics Pálnak a bunyevácok között kifejtett nemzeti propagandájáról. A muszalmán kulturegyesület tagjai megkoszorúzták Kuluncsics Pál sirját. A rendező bizottság kalauzolás mellett bejárták ezután a várost és megtekintették a kulturális és egyházi intézményeket. A vendégek délelőtt tizenegy órakor a Bunyevacka Matica tagjaival együtt Palicsra rándultak ki, ahol a nagyvendéglőben a Bunyevacka Matica ebédet adott a Gajret tiszteletére. Ebéd után Vilics Sampara mondott lelkes beszédet és örömet fejezte ki, hogy a város lakossága, különösen pedig a bunyevácok ilyen testvériesen együtt éreznek a boszniai és hercegovinai muszalmánokkal.

A vendégek ebéd után Gyorgyevics

Dragoszláv főispán feleségének kalauzolás mellett megtekintették Palicsfürdőt, majd délután négy órakor visszatértek a városba.

Délután a Városi Színházban hangverseny-főpróbát rendezett a Gajret, majd két egyfelvonásos történelmi darabot mutattak be a középiskolai tanulóknak. Az előadás hat órakor ért véget.

A Gajret hangversenye este kilenc órakor kezdődött a Városi Színházban. A kitűnően sikerült hangversenyen Martjevojszki muszalmán dalköltő és Mokranjac kompozícióit adták elő. Hangverseny után Nusics Branislav „Hadzsi Loja” című szerb történelmi tragédiáját és Tyorovics Szvetozár „On” című, a muszalmán életből merített egy felvonásos énekes népszimfóniát mutatták be a Gajret műkedvelői. Az előadás nézője messze túlhaladta a dilettantizmus szintjét. Az előadás után a Beograd-étteremben baráti összejövetel volt, amelyen a katonazenekar hangversenyezett.

A vendégek pénteken a déli vonattal utaznak Szuboticáról Noviszadra, ahol szombatig fognak hangversenyezni.

„MŰV. PARFUM” POWDER
BOURJOIS, PARFUMEUR, PARIS

A drága ajándék

Adóeltitkolás miatt megbírságotlák azokat, akik pezsgőt küldtek ajándékba

A karácsonyi ünnepek előtt a kraljevregi pezsgógyár olcsó ajándék-csomagokat hozott forgalomba. Néhány üveg Hinkel-féle pezsgőt és két-három butélia kitűnő kraljevregi bort adtak el különböző csoportosításban négyszáz-tól-hatszáz dinárig terjedő áron. A karácsonyi csomagokból több száz fogyott el a Vajdaságban, főként Szuboticán. A megajándékozott a kiváló italt már régen megitta, a szokásos katzenjammer is elmúlt és a karácsonyi meglepetés után most jön a husvét meglepetés. Az ajándék pezsgő után fogyasztási adót követelenek.

A szubotica városi fogyasztási hivatalnak tudomására jutott, hogy a karácsonyi pezsgők és borok után nem fizették ki a városi fogyasztási adót. A fogyasztási hivatal megszerezte a pezsgő-vásárlók névsorát és idézést küldött valamennyiüknek.

A megidézett jámbor polgárok el sem tudták képzelni, mi dolga lehet velük a fogyasztási hivatalnak. A viszonyok olyan rosszak, hogy mindenki keveset fogyaszt, ezt pedig a fogyasztási adóhivatal se veheti rossz néven. A karácsonyi borokra, amelyek mámorát már régen megbűtölték azóta, senki sem gondolt. A fogyasztási hivatalban pedig közölték, hogy most már nem csak a városi fogyasztási adót kell megfizetni, ami irvegenként tíz-tizenöt dinár, hanem a bejelentés elmulasztásáért meg is bírságotlák a fogyasztókat. A bírságot a hivatal törvényadta jogánál fogva a kihágási vétség körülményeinek elbírálásával az adó négy-nyolcszorosában állapították meg úgy, hogy egy-egy ajándékcsoomag után átlag két-háromszáz dinárt kell fizetni.

A szubotica fogyasztási hivatal eddig kétszáznál több pezsgővásárlót büntetett meg, de a bírságot senki sem volt hajlandó kifizetni, mert nyilvánvaló, hogy a jóhiszemű vásárló részéről nem történt adóeltitkolás.

A fogyasztási hivatal valamennyi esetről jegyzőkönyvet vett fel és megindította az eljárást a fogyasztási adó és a bírság behajtására.

A három uju ember

Az ál-rádiómérnököt gyanúsítják Köhler Zsuzsanna meggyilkolásával

Budapestről jelentik: Gödöllőn és környékén — mint a Bácsmegyei Napló is megírta — néhány nappal ezelőtt egy magát rádiómérnöknek nevező állítólagos Kilián nevű ember rádiószerelés ürügye alatt sorra fosztogatta az ottani lakókat.

A rendőrség azonnal megindította a nyomozást, a detektívek napokig erősen keresték-kutatták a főváros egész területén ezt a Kiliánt, országos körözését is elrendelték, azonban seholy nyomára nem akadtak. Ennek a Kilián Bélának az az ismertető jele, hogy az egyik kezén csak három uju van és azt a bejelentést kapta róla a rendőrség, hogy abban az időben, amikor Köhler Zsuzsannát meggyilkolták, három napig nem mutatkozott a lakásán.

Mivel a rendőrség azt is megállapította, hogy ez az ember már több nőt kifosztott, alapos volt a gyanu, hogy része lehet Köhler Zsuzsanna meggyilkolásában.

Csütörtökön hajnalban az Erzsébetfalván az egyéb ügyben nyomozó detektívek egy gyanús külsejű embert fogtak el három másik társával együtt. Ennek a gyanús külsejű embernek is három uju van a jobbkezén.

A négy embert beállították a főkapitányságra, megkérdezték kihallgatásukat, de még a nevüket is tagadták. A rendőrségen most folyik annak a megállapítása, vajjon a háromujju férfi azonos-e a keresett Kilián Bélával és hogy nem a most elfogottak között kell-e keresni Köhler Zsuzsanna gyilkosát.

HIREK

Nők a diplomáciában

Az orosz szovjetkormányosok oslói követe, Kollontay urhölgy, azaz pardon: elvtársnő, már megint hallat magáról. Először akkor szereztünk tudomást a jeles diplomatanő személyéről, amikor híre járt, hogy kormánya megbizta őt a szovjetállam norvégiai képviselőjével és a nagykövethő öccsével... bocsánat, bocsánat: ő elvtársnője... olyan fényűző eleganciával jelent meg a királyi udvarnál megbízó levelének átadásakor, mintha nem is a proletáriátus igéretföldjét, hanem egyenesen a luxus kánaánját, Páriszt képviselte volna diplomáciailag.

Most azután az a hír járja, hogy Kollontay asszony a fényűzést már olyan szélsőségekig fejlesztette, hogy a puritán norvég főváros lakossága valóságos felháborodva tárgyalja hónapok óta a marxi egyenlőség e kitűnő diplomatájának példátlan költségeit. A nagykövethő ugyanis, miután gyermekkorában bizonyára súlyos testi fenyítéseknek volt kitéve, ha nem a párisi Paquintól és Worth-tól öltözködött, egyremásra rendelte a pompásnál pompásabb toaletteket a párisi haute couture e két legdrágább mesterénél és udvartartásának már-már a veszéllyel fenyegette a norvég király udvartartását, hogy ez a korántsem proletár utóbbi alatta marad pompa dolgában a tulajdonképpen proletár előbbinek.

A szóbeszéd végre a szovjetkormányos tudomására jutott és most állítólag hatvanöt százalékkal leszállították a derék nagykövethő civilisztáját, sőt visszahívásáról is beszélnek... Mit tezzünk hozzá mindezekhez? Ó hölgyeim, higgyék el, Kollontay elvtársnő esete nem minden tanulság nélkül való. Mert lime: ha a szigorúan gazdagságellenes szovjetállam nagykövethője ilyen asszonyi pompát fejt ki, hivatalos minőségében, vajjon mi volna, ha tegyük fel, Franciaország is női nagykövetet küldene valahova?! Mert önök hölgyeim, ha nem is hívatottság nélkül valók in rebus publicis és ha választól jogosultságukat úgy aktív, mint passzív értelemben, meg is érdemlik — elsősorban mégis csak — asszonyok. És mint ilyenek éppoly természetes, hogy a fényűzésnek ne bírjanak ellentállni, mint a milyen természetes az, hogy a férfiaknak viszont erről le kell mondaniuk az önök javára. És így is van ez rendjén. Jobb ma egy szép és elegáns asszony, mint holnap egy suffragett-jellegű nagykövethő.

*

— **Mária királyné Marienbadba utazott.** Beogradból jelentik: Őfelsége Mária királyné szerdán délelőtt tíz órakor az udvari vonattal Marienbadba utazott, ahol néhány héttel fog tartózkodni. A királynét Alekszandar király Őfelsége és Damjánovics Jása marsal kísérték ki a vonathoz.

— **Bérmálások a Bánátban.** Becskerekéről jelentik: Bánátban a bérmálásokat Rodics Rafael érsek a következő sorrendben fogja végezni: április 25. Német-Elemér, április 26. Mihajlovó, 27—28-án Novibecse, 29—30-án Vranjovó, május 1—2. Szaján, május 3-án Bocsar, május 4-én Beodra, május 5—6-án Padaj, május 7—8-án Sveti-Nikola, május 9-én Gajovó, május 10-én Csóka, május 11-én Csóka főkegyház, május 12-én Szanád, május 13—14-én Nova-Kanizsa, május 15-én Nova-Kanizsa főkegyház, május 23-án Becskerek.

— **Feng-Yu-Siang és Vu-Pei-Fu béketárgyalásai.** Párisból jelentik: Mint a Chicago Tribune Pekíngből értesül, megbízható forrásból eredő hír szerint Feng-Yu-Siang és volt ellensége, Vu-Pei-Fu, konvenciót kötöttek.

— **A szellemi munkások nemzetközi egyesületének gyűlése.** Bécsből jelentik: A szellemi, munkások nemzetközi egyesülésének negyedik delegátusi nagygyűlése tudomásul vette Hollandia belépését. Galliev főtitkár közölte, hogy a német egyesületek képviselői is jelen vannak, mire a nagygyűlés elhatározta, hogy a német delegátusokat meghívja, vegyenek részt megfigyelőként a nagygyűlés munkájában. Gallier ezután előterjesztette az évi jelentést, különösen kiterjeszkedve azokra a körülményekre, amelyek mellett az egyesület a genfi nemzetközi munkahivatalban fog mozgalmat kifejteni a szellemi munkások védelmére. Több delegátus szólalt fel ehhez a kérdéshez, mire a nagygyűlés elhatározta, hogy erről az utolsó ülésen fog határozni. A nagygyűlés ezután tárgyalta a szellemi tulajdon kérdését és elhatározta, hogy bizottságot küld ki, amelynek feladatává teszi, hogy dolgozzon ki általános szabályzatot a szellemi tulajdon védelmére.

— **Chamberlain nem teljesíti Musztafa Kemal pasa kérését.** Londonból jelentik: Az angorai kormány már régebben felszólította azokat a kormányokat, amelyek diplomáciai képviselőt tartanak fenn Törökországgal, hogy nagykövetségeiket, illetőleg követségeiket Konstantinápolyból helyezték át Angorába s mikor ennek a kérésnek nem lett fogadtatva, Musztafa Kemal pasa azzal fenyegetőzött, hogy visszarendeli Konstantinápolyból a török külügyminisztérium összekötő szervét, amely a kapcsolatot az angorai kormány és az idegen követségek között fenntartotta, akkor pedig a külföldi diplomatáknak minden egyes alkalommal meg kell tenniük a fáradságos utat Angorába. Chamberlain külügyminiszter most válaszolt az angorai átiratra. Értesítette a török kormányt, hogy az angol nagykövet továbbra is Konstantinápolyban fog maradni, ellenben Knox nagykövetségi első titkár Angorába megy és ő lesz az összekötő kapocs a török kormány és a konstantinápolyi brit nagykövet között.

— **A becskeréki házhelyparcellázás.** Becskerekéről jelentik: A becskeréki városi tanács néhány héttel ezelőtt elutasította Berberszki Gyurica becskeréki lakos házhelyparcellázási kérvényét. A parcellázandó terület harminc hold kiterjedésű. Felebbezés folytán az alispáni hivatal megsemmisítette a városi tanács határozatát és új döntést rendelt el. A városi tanács most újból foglalkozott az ügygel és megengedte a Berberszki által kért parcellázást.

— **Megégett egy villamosvezető az erősfeszültségű vezetéken.** Innsbruckból jelentik: A Stillrup-patak mellett levő erősfeszültségű villamosáramfejlesztő telepen borzalmas szerencsétlenség történt. Két szerelőt kiküldtek egy vezeték kicserélésére s mikor a munkások a póznákon dolgoztak, a telepen egy gépész megindította a dinamógépet. Az egyik szerelő, aki derekánál fogva függött a vastartón, olyan hatalmas villamosütést kapott, hogy lefordult, a vezetőkből lángok csaptak elő és a szerencsétlen munkás teste meggyuladt. Még mielőtt ki lehetett volna szabadítani kétségbeesztő helyzetéből, teste egészen megszenesedett.

— **A boroszlói új kínai konzul halálos gépkocsiszerencsétlensége.** Drezdából jelentik: Pirna közelében súlyos szerencsétlenség történt. Munt, a boroszlói új kínai konzul női társaságban autóbükkirándulóra indult. Utközben az országúton a gépkocsit defektust kapott és fölborult. Munt a helyszínen meghalt, a társaságában levő nő pedig koponyarepedéssel öntudatlan állapotban szállították a kórházba.

— **Pasics Ráda tíz napon belül visszazár az országba.** Beogradból jelentik: A Novosti susaki jelentése szerint Pasics Ráda Susakon, mielőtt átérte volna a határt, kijelentette újságírók előtt, hogy tíz napon belül visszaérkezik Jugoszláviába és csak azért utazik Korfuba, mert apósa meghalt. A beogradi bíróság egyébként Sztójadinovics Dragomir kereskedelemügyi minisztériumi inspektor feljelentésére május 12-ikén fogja tárgyalni Pasics Ráda sajtópörét. Sztójadinovics többrendbeli rágalmaszás és becsületsértés miatt indított pert a volt miniszterelnök fia ellen. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják a főtárgyalást.

— **Végefelé közeledik a frankügy nyomozása.** Budapestről jelentik: A francia megbízottak csütörtökön a rendőrségen látogatást akartak tenni, amelynek az lett volna a célja, hogy Rába Dezső és Péter Bónis kihallgatási jegyzőkönyveit áttanulmányozzák, amelyeket időközben lefordítottak francia nyelvre. Ez a terv azonban egy szerda este érkezett értesítés következtében megváltozott. A franciák ugyanis ajánlott expressz levelet kaptak egy berlini ügyvédől, aki ugylátszik a franciák megbízásából bizonyos dolgok iránt érdeklődött Münchenben, Kölnben és Durenben, ahol Doucet megtalálta azt a papírgyárat, amely a frankhamisításhoz szükséges nyolcvan kilogram papíroszt szállította. Ebben a levélben olyan adatok vannak, amelyek szükségessé tették azt, hogy a franciák egyes személyek kihallgatását kérjék a főkapitányságtól. Ezek: Windischgraetz herceg, Rába Dezső és Gerő László, a Térképészeti Intézet műszaki igazgatója. Hogy ezek a kihallgatások mikor történnek meg, azt még nem lehet tudni. A franciák minden valószínűség szerint rajta lesznek, hogy mielőbb fogantassák a kihallgatásokat, azután már csak a Mérsáros Törökországban történt kihallgatásról szóló jegyzőkönyvet várják és ezzel azután befejeződik a frankhamisítás nyomozása.

— **A walesi herceg eljegyzése.** Londonból jelentik: A walesi herceg eljegyezte Lady Mary Cambridget, akinek nevét a walesi herceggel kapcsolatban már régebben emlegették.

— **Elfogták a csehszlovák hajóstársaság slkkasztóját.** Noviszadról jelentik: Szlávik Péter Ferencet, a csehszlovák hajózási társaság noviszadi kirendeltségének pénztárnokát, aki — mint ismeretes — háromszázezer dinárt elslkkasztott és megszökött, Zürichben elfogták. A noviszadi törvényszék Szlávik kiadatását kérte, a kiadás körül azonban komplikációk álltak elő, amennyiben a bécsi törvényszék is hasonló kéréssel fordult a svájci hatóságokhoz, azzal az indokolással, hogy Szlávik osztrák állampolgár. A noviszadi törvényszék további intézkedés végett az ügyet felterjesztette az igazságügyminiszterhez.

— **A tordai véres lakodalom.** Becskerekéről jelentik: A becskeréki törvényszék csütörtökön tárgyalta Fejes István tordai legény bűnügyét, aki a múlt év november 15-én lakodalom alkalmával ölmes bottal az uccán úgy megütötte Becsei József földmivest, hogy az sérülésébe pár nap múlva belehalt. A tárgyaláson Fejes elmondotta, hogy az uccán többen megtámadták és önvédelemből használta ölmes bottját. Az orvosszakértő és több tanu kihallgatása után dr. Petrovics Dragutin védő előterjesztésére a bíróság az új tanu kihallgatása végett a tárgyalást elnapolta. Az új tárgyalást a helyszínen, Tordán fogja a bíróság megtartani.

— **Amundsen lóghalója pénteken reggel indult el Rómából.** Rómából jelentik: A Norve, Amundsen északsarki expedíciójának repülőgépe kedvező idő esetén pénteken reggel kilenc órakor indult el Rómából. Utiránya Korzika—Bordeaux—Bretagne—La Manche-csatorna—Pulham, ahonnan a repülőgép Kingsbay felé folytatja útját.

— **Inzultáltak a volt román igazságügyminisztert.** Bukarestből jelentik: Marzescut, a most lemondott Bratianu-kormány igazságügyminiszterét a bukaresti pályaudvaron egy magasrangú katonatiszt tetleg inzultálta. Ez alkalommal a volt miniszter oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy meg kellett operálni. A súlyos és nehéz műtétet tegnap hajtott végre Juvara professor, a király orvosa. A sikerült műtét után javulás állott be Marzescu állapotában s az orvosok véleménye szerint most már remény van a gyors felgyógyulásra.

— **Háromezer méter magasságból leugrott ejtőernyővel.** Breslauból jelentik: Az ejtőernyővel való leereszkedés rekordját kedden délután a gleiwitzi repülőtéren Knorr Adolf breslauer pilóta megdöntötte. Az utolsó rekordot az olasz Mattino 2600 méterrel állította fel. Knorr 3000 méter magasságból ugrott le ejtőernyőjével. Az erős szél husz percen keresztül sodorta magával Knort, aki végre is a lengyel határ közvetlen közelében szerencsésen földetért.

— **Rómában imádkoznak a mexikói katolikus egyház szabadságáért.** Rómából jelentik: A mexikói egyházüldözésről szóló hírekkel kapcsolatban a római biboros-vikárius elrendelte, hogy csütörtökön Róma minden templomában egy óra hosszat imádságra tegyék ki az Oltári Szentséget és imádságot mondjanak a mexikói katolikus egyház szabadságáért.

— **A Hudozsesztveniek Zagrebban.** Zagrebból jelentik: A Hudozsesztveni-Teáter tagjai öt napi vendégszereplésre csütörtökön Zagreba érkeztek.

— **A francia kormány a szovjet közbelépésére sem oszlatja fel az orosz emigránsok párisi kongresszusát.** Párisból jelentik: A szovjetkormány az orosz emigránsok párisi kongresszusa miatt történt tiltakozására a francia kormány a pétérvári francia nagykövet útján a külügyi népbiztossággal közölte, hogy a kongresszus kizárólag az orosz emigránsok ügye és a francia kormánynak semmi köze nincs hozzá. Franciaország politikai emigránsoknak menedéket nyújt, miért is a kongresszusnak közigazgatási uton való feloszlásáról szó sem lehet. A francia kormány továbbá figyelmezteti a moszkvai kormányt arra, hogy maga is franciaországi emigráltaknak menedéket nyújt, noha azok a mai francia kormányrendszer ellen agítálnak.

— **A görög diktátor félmillió drachma vérdíjat tűzött ki Plasztirasz fejére.** Athénből jelentik: Nagy gondot okoz Pangalosz tábornoknak, hogy esküdt ellensége, Plasztirasz, aki az üldöztetés elől Jugoszláviába menekült és ott olyan feltétel alatt kapott menedéket, hogy ellenőrzés alatt fog állani, titokban visszatért Görögországba. A diktátor rendeletet adott ki, hogy elevenen vagy holtan kézre kell keríteni Plasztiraszt és félmillió drachma díjat tűzött ki annak, aki élve keríti elő, kétszázezer drachmát kap viszont az, aki elárulja, hogy hol rejtőzködik. Az Elepherosz Typosz című kormánylap azt írja, hogy ismeretlen egyének lopták vissza Görögországba Plasztiraszt és belső zavarokat akarnak előidézni. Ez a lap a diktátor nyilatkozatát közli Plasztiraszról. Azt mondta Pangalosz, hogy rendelettel fogja Plasztiraszt megfosztani katonai rangjától, melyre érdemtelenség bizonyult. Egyébként úgy jönnek fel neki Plasztirasz, aki mindenféle áruházban, hol itt, hol ott bukkan fel, mint egy filmszínész, akinek szerepe nyaktörő

NYUGDIJASOK

És összejönnek minden elsején,
Mozgásuk lassu, a hangjuk szerény.

Vonszuk oly lágy, nincsen benne gőg,
A város csöndes emberei ők.

Kinn álldogálnak a déli verőn
És köszöngtetnek egymást ismerőn.

És szívvel szólnak, és nem úlnakul
És örülnek, hogy jó a tárnok ur.

Összeadnak, azután osztanak,
Egy hónapban oly sok, oly sok a nap!

S egy-egy közülök néha elmarad,
Hiába vár rá kinn az ócska pad.

Halk szavukat többé nem hallani,
Ők már az Isten nyugdíjasai.

Falu Tamás

— Franciaország és Spanyolország valamennyi riitörzsszel békét kötnek. Párisból jelentik: A francia és spanyol kormány alapos vizsgálat tárgyává teszi Abd el Krimnek azt a legutóbbi javaslatát, hogy küldjenek követeket a békefeltételek átvételére és a béketárgyalások megkezdésére. Az érdeklő körök azon fáradoznak, hogy Abd el Krim javaslatának a két kormány tegyen eleget, hogy így meggyorsítsák a marokkói bizonytalanság megoldását. Jelenleg a két kormány közös állásfoglalása ügyében folynak a tárgyalások és stratégiai óvintézkedéseket léptetnek életbe, arra az esetre, ha a béketárgyalások nem vezetnének eredményre. A két kormány azonban nyomatékosan hangsúlyozza, hogy Franciaország és Spanyolország csak valamennyi fölkelő törzsszel hajlandó békét kötni, nem pedig egyedül Abd el Krimmel. A küszöbön álló béketárgyalások eredménye elé nagy izgalommal tekint a francia közvélemény.

— **Holttest a Dunában.** Beogradból jelentik: Csütörtökön reggel a Duna Beogradnál egy férfi hulláját vetette partra. A folyamrendőrség megindította a nyomozást, de a holttest személyazonosságát még nem sikerült megállapítani. A holttest eltözetének zsebében egy üres papírdarabot és egy régi tízfiliéres magyar-pénzt találtak, amiből arra következtetnek, hogy a hullát a Vajdaságból vagy Magyarországból sodorta le a víz.

— **A belügyminiszter jóváhagyta a temerini villanyvilágítás tervét.** Szomborból jelentik: A belügyminiszter jóváhagyta a temerini villanyvilágításra vonatkozó vármegyei határozatot.

— **Gazdát cserélt a legnagyobb zagrebi mozi.** Zagrebból jelentik: Zagreb legnagyobb moziját, a Balkán-mozit tízenöt millió dinárért megvásárolta az amerikai Paramount film-társaság.

— **Elfogták a szemmeringi szállítóvajakat.** Bécsből jelentik: A husvéti ünnepek alatt a Szemmeringen számos szállodai tolvajlást követtek el. A bécsi rendőrségnek most sikerült a tetteseket elfognia. A két tettes Ruckenstein Benno állítólagos kereskedő és ennek öccse Ruckenstein Dávid fogtechnikus. A két tolvaj Romániából származik. Megállapították, hogy mind a ketten veszedelmes nemzetközi szállodai tolvajok. A két Ruckenstein-testvér lopta el a többek közt Esterházy Antónia grófnő családi ékszereit is. A nagyon értékes zsákmány legnagyobb részét, többek közt a grófnőtől eltulajdonított ékszereket is, a tettesek bécsi lakásán megtalálták.

— **Belgium szanalási kölcsönt keres az angol és az amerikai piacon.** Londonból jelentik: Jansen belga pénzügyminiszter Londonban tartózkodik és szanalási kölcsön felvételéről tárgyal. Montague Normannal, az angol nemzeti bank kormányzójával és több City-bankárral tanácskozott. A kölcsön terve jól áll. Az amerikai bankok, amelyek a belga szanalási kölcsön kétharmad részét hajlandók átvenni, azt kívánják, hogy a hitel harminc millióról szállítsák le husz millió font sterlingre, a törlesztési határidőt rövidítsék meg és fedezetül Belgium az államvasutak jövedelmét kösse le, amelyeket kereskedelmi elvek szerint külön üzleti vállalatként kellene átalakítani, mint a német birodalmi vasutakat.

— **Huszonhétéves legény erőszakot követett el egy hatvanöt éves asszony ellen.** Beeskerekről jelentik: A csendőrség letartóztatta Bauer György huszonhétéves szarcsai legényt, aki erőszakot követett el egy hatvanöt éves asszonyon.

— **Megkezdli működését a noviszadi gőzkazánfelügyelőség.** Noviszadról jelentik: A Szuboticiáról Noviszadra elhelyezett gőzkazánfelügyelőség április 10-ikén kezd meg működését, az Inspekcia Rada helyiségében, Miletics-ucca 10. szám alatt.

— **Megszűnt a romániai diáksztrájk.** Bukarestből jelentik: A diákszervezetek vezetői Goga O tavián belügyminiszterrel való tárgyalás után kimondták a diáksztrájk megszüntetését. A sztrájkoló diákok e hó 12-én kezdik meg ismét az egyetemek látogatását.

— **A noviszadi vöröskereszt egyesület hangversenye.** Noviszadról jelentik: A noviszadi vöröskereszt egyesület április 12-ikén, fél kilenc órai kezdettel a Szlobodában hangversenyt rendez. A hangverseny keretében fellépnek Leconte Suzanne párisi zongoraművész és Dufour Blanche párisi énekesnő is.

— **Frohreich bűnpörét májusban tárgyalja a Kuria.** Budapestről jelentik: Egyedül Artur gyilkosának, Frohreich Ernőnek a bűnpörében a Kuria május 26-ára tűzte ki a tárgyalást.

— **Öngyilkosság.** Radnics Róza cselédlány Milos Obilics-ucca 52. szám alatti szolgálati helyén csütörtök este hét óra után zsirszódát ivott. A mentők a kórházba szállították, azonban alig értek vele a kórház épületébe, a szerencsétlen leány meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Törvényszéki és táblai tárgyalások Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken csütörtökön tárgyalta Manojlovics Mita sztaribecsei rendőr bűnyűjét. Manojlovics bigámiával volt vádolva, mert 1918-ban feleségül vette Jovin Angela becsői leányt, majd 1922-ben Sztakics Olgával kötött házasságot, anélkül, hogy első feleségétől törvényesen elvált volna. A bíróság Manojlovicsot négy havi fegyházra ítélte. — A beeskereki törvényszék Jovánovics Lénka aradáci asszonyt, aki behatolt Martos Mária lakására és onnan több értékes holmit elvitt, öt és fél évi fegyházra ítélte. A tábla a csütörtöki tárgyaláson helybenhagyta az ítéletet. — A beeskereki törvényszék Jovánovics Rada novibecsei lakost, mert egy kislányon erőszakot követett el, tízévi fegyházra ítélte. A tábla az ítéletet megváltoztatta és Jovánovics büntetését háromévi és hat havi fegyházra szállította le. — A beeskereki törvényszék Mihálovics Ádám novibecsei lakost sikkasztások miatt tíz havi fegyházra ítélte. A tábla a büntetést másfél évi börtönné emelte fel.

— **Albérletbe adta hivatali teendőit, de adós maradt a bírről.** Szegedről jelentik: Öletes módon könnyített magán egy városi tisztviselő, aki unta az egyhangu akták poros tömegét s nem szívesen töltötte életét a szürke, sablonos munkával. Nemrég per került a szegedi törvényszék elé, amelynek szereplője két szegedi városi tisztviselő volt. Az egyik városi tisztviselő megunta a rábízott akták elintézését, »albérletbe« adta ki a munkáját. Egyezséget kötött egy kollégájával, hogy minden általa teljesített elintézt akta után ötezer korona

tiszteletdíjat ad neki. A munkát vállaló tisztviselő a legpontosabban látta el a vállalt feladatot. Egyszer azonban baj történt: a megbízó más hivatali beosztást kapott és az egyezséget fel kellett bontani. Minthogy azonban a megegyezés szerint fizetésre csak bizonyos idő múltán került volna sor, sok millió koronás tartozása maradt hátra a munkáját albérletbe kiadó városi tisztviselőnek. A kolléga hiába követelte jogos keresetét, tehát végül bíróság elé került a dolog. A szegedi bíróság le is tárgyalta az ügyet és teljes egészében megítélte az albérlo követelését. Az albérlo megindította megbízója ellen a kielégítési eljárást is, nem lehetetlen tehát, hogy tekintélyes összegű kamatokat is megítél majd a bíróság. Az ügy azonban ezzel még nincs befejezve, mert Szeged város polgármestere kijelentette, hogy amint a bírói ítélet jogerőre emelkedik, azonnal megindítja a fegyelmi eljárást a munkáját unó tisztviselő ellen.

— **Kinevezés.** Sztariszvácról jelentik: A közlekedésügyi miniszter Komenov Dusan kulai vasúti tisztviselőt Sztariszvárcra állomásfőnökné nevezte ki.

— **Műkedvelőelőadás Kopacevón.** A baranyai Kopacevó község tűzoltótestülete husvét hétfőjén jólsikerült műkedvelőelőadást tartott.

— **Eljegyzés.** Kléner Mancika urleányt eljegyezte Hadnagy Aladár. Subotica, 1926. ápr. 4. Minden külön értesítés helyett.)

— **Egyiptom visszautasította Rockefeller millióit.** Londonból jelentik: Köztudomásu, hogy Rockefeller kétmillió dollárt ajánlott fel az egyiptomi kormányának, hogy ezen az összegben Kairóban régiségtani muzeumot építsenek és további ásatásokat végezzenek. A milliós adományt a kairói kormány most visszautasította, mert Rockefeller teljesíthetetlen feltételeket szabott. Azt kívánta többek között, hogy az alapítványt három amerikai állampolgárból létesítendő kuratórium kezelje.

— **A noviszadi dohányárusok közgyűlése.** Noviszadról jelentik: A noviszadi dohányárusok egyesülete vasárnap délután két órakor a »Három korona« vendéglőben közgyűlést tart.

— **A nemzetközi jog kodifikálása.** Washingtonból jelentik: Menss szenátor a szenátusban javaslatot terjesztett elő, amely felszólítja Coolidge elnököt, hogy a nemzetközi jog kodifikálására hívjon össze nemzetközi konferenciát Washingtonba.

— **Háromszázötven embert megöltek a kalkuttai zavargásokban.** Kalkuttából jelentik: A legutóbbi zavargások során összesen háromszázötven embert öltek meg, négyszáz pedig megsebesült.

— **Ikterus katarrhalist, sárgaságot gyógyít a Radeini viz.** Naponként 1—2 pohár forró Radeini vizet igyon.

— **Kocsmái verekedés.** Sztarakanizsáról jelentik: Az egyik sztarakanizsai kocsmában szerdán véres verekedés történt. Ladoczki Sándor és Bata Szilveszter kanizsai legények összeverekedtek, majd amikor a rendőrök szét akarták őket választani, a rendőrök ellen fordultak. Mindkettőjüket letartóztatták és be szállították a szubotici ügyészségre.

— **A miskolci görög keletiek visszakapták autonómiájukat.** Budapestről jelentik: A vallás- és közoktatásügyi miniszter visszaadta az autonómiát a miskolci görögkeleti egyháznak. Az autonómiát annak idején azért vették el, mert az egyház nem tudta magát fenntartani.

— **Hasbaszurt munkás.** Merkl József szubotici villanygyári munkást csütörtök éjjel a Főuccán, a Todorovics-féle nagytrafik előtt két ismeretlen ember megtámadta és az egyik késsel hasbaszurta. A mentők súlyos állapotban kórházba szállították. A rendőrség megindította a nyomozást a támadók kézrekerítésére.

— **Kabaréelőadás Molou.** A moli önkéntes tűzoltótestület táncmulatsággal egybekötött kabaréelőadást rendezett. A szereplők közül Szántó Pannika, Király Katica, Nagy Győző, Király Béla, Szabó Gábor, Beck Pál, Beck Sándor, Schwarz Irénke, Schliezinger Mátyás, Tuskó Ilonka, Szántó Mátyás, Vidor Gyula, Hirschl Andor, Mészáros János, Szántó Dániel és Ambrus Géza arattak nagy sikert. Dr. Schwarz Ferenc ügyvéd mint konferanszié kiválóan bizonyult. Állandó derűtségben tartotta a közönséget.

— **Negyven évig ki nem mozdult a yachtjáról.** Londonból jelentik: Csütörtökön meghalt Brown Bugard multimilliomos. Brown Bugard negyven évig lakott Colchester közelében lehorgonyzott yachtján, amelyet egy pillanatra sem hagyott el.

— **Tűz.** Beeskerekről jelentik: Milin Milán beeskereki fogházor házában csütörtök délelőtt tűz ütött ki. A ház teljesen leégett.

— **Egy fiatal író félholtra vert Budapesten egy artistanőt.** Budapestről jelentik: Csütörtök este féltizenegy óra tájban zajos jelenet színhelye volt az Esplanade-szálloda. Ebben a szállodában lakik már hosszabb idő óta Sz. Nusi, ismert budapesti artistanő, aki a jelzett időben az Esplanade-szálloda II. emeletén lévő szobájába akart betérni. A lépcsőházban találkozott Segesdy László fiatal íróval, aki még abból az időből ismeri az artistanőt, amikor még a Szózat munkatársa volt. A fiatalember a szálloda emeleti folyosóján megszólította az artistanőt. Csakhamar párás vita kerekedett közöttük, majd az artistanő bement a szobájába és bezárta maga után az ajtót. Segesdy László nekivetette a vállát az artistanő szobaajtójának és beszakított az ajtót, berontott a szobába és az artistanőt teljesen inzultálta. Az inzultus után Sz. Nusi összeesett. A szálloda személyzetének orvost kellett hivatnia, aki magához térítette az elalélt artistanőt. Az artistanő hozzátartozói súlyos testisértés miatt feljelentést tettek Segesdy László ellen.

— **Női- és gyermekfelhőrnemlilt a legjutányosabb áron a »Dama« fehérneműszalon készit Tolstoleva (Ódor-u.) 21.**

Roth Olga kozmetikai intézetében (Subotica, Kralja Aleksandra ul. 4. Rossija Fonsiere palota) az összes szépséghibákat u. m. szeplő, pattanás, málfolt, szemölcs, alkalmatlan hajszálakat, arcbőrhámlesztást stb. garantált eredménnyel kezel. — Minden hölgynek érdeke, hogy a könnyen eltávolítható szépséghibáktól és az ezekkel együtt járó lelki depresszióktól mielőbb megszabaduljon. Kiváló hatású saját készitményű szépségápoló szerek, kenőcsök, pudrok, gyógyszapóanok, arcfehérítő és szelőkőnőcsök szétküldése az egész országban utánvétellel. Tanítványokat kiképzésre elfogadok.

Győződjön meg, **SILD** kalap-hogy csak a **SILD** iparnál kaphat divatos és olcsó női szalmakalapot. Régiék átvarrását és festését legujabb divat szerint készitli.
Subotica 1092 Csirkepiac

Aki Beogradba jön ne mulassza el a főváros legujabb látványosságát mertokinteni! Csodálatosan szép a **SZLAVIA - I. O. K. SZ. BUTORLERAKATA**
Nagy választék izléses butorokban! A butorok remek kivitelben és szolid kidolgozásban készitlenek.
Rendkívül olcsó elndási árak!
A szövetkezetnek Bukarestben és Milánóban vannak már lerakatai.

— Véres verekedés Kulán. Kuláról jelentik: Juhász Gergely, Juhász István, Nagy György és Francia Péter földművesek együtt boroztak Szabolc Illés kocsmájában. Amikor hazafelé indultak, valamennyien ittasok voltak és összeverekedtek. Verekedés közben Juhász Gergely megszurta Nagyt. A rendőrség megindította a nyomozást.

Alkoholmérő táblázat. A sisaki S. Junker-féle könyvkiadó cég kiadásában *Alkoholmetrična tabela* cím alatt rendkívül hasznos, bortermelőkre, kereskedőkre és kocsmárosokra nézve nélkülözhetetlen kézikönyv jelent meg. A könyv ára kemény kötésben 60 dinár.

— Egész Szubotica beteg. Legalább negyvenfokos Aranyláz van. *Chaplin az Aranylázban* megeszi a cipőtalpat. Ez Amerikában egy vicc. A szubotici vendéglőkben egész komoly dolog. *Aranyláz. Aranyláz. Aranyláz Chaplin-jön* a Narodni Bioskopban.

Kraljevbregi pezsgő a vezető márka

Bačka—Sand mérkőzésre jegyek elővételben kaphatók Maričić és Janković könyvkereskedésben 10, 20 és 30 dinárért. 3070

— A horgosi önkéntes tűzoltók műkedvelőelőadása. Horgosról jelentik: A horgosi önkéntes tűzoltótestület alapja javára Leitner István rendezésében jól sikerült műkedvelőelőadást rendeztek. A kitűnő műkedvelőegyüttes a »Fehő Klári« című népszínművet adta elő. Az egyes szerepekben Sziveri István, Huzsvár Béla, Nyári Szilvi, Leitner Emma, Orosz Dezső, Pintér Irén nyújtottak jó alakítást.

KINTORNA

Weisz és Schwartz egy kedélyes alsósparti közben összevesznek és Weisz sipistának nevezi partnerét, ki erre följelenti öt becsületsértésért. A tárgyaláson a bíró megkérdezi Weisztól:

— Mondta maga a felperesnek, hogy sipista?

Weisz kézzel-lábbal tiltakozik:

— Vakuljak meg, ha mondtam!

— Schwartz három tanut hozott, akik hallották!

— Kérem, én hoztam harmincat, akik nem hallották.

*

— Tegnap szépen cserbenhagytál. Azt mondtad a trafik előtt, hogy megvársz s mire kijöttem, már nem voltál ott.

— Persze, mert azt mondtad, hogy várjam meg, amíg bemész. Miért nem kértél arra, hogy várjam meg, míg kiössz?

*

Két szinpadri szerző beszélget.
— Nem tudom, milyen címet adjak az új drámámnak?
— Adja neki azt a címet: Kloroform.
— Miért?
— Mert öt perc alatt mindenki elalszik tőle.

*

A vasuti kupában bemutatkozik egymásnak két hitsorsos:

— Schwartz vagyok,

— Én egy fokkal több.

— Egy fokkal több?

— Schwartzer.

*

Pollákné baráti körben eldicsekszik Ármín fiával, aki perfektil beszél magyarul, németül, franciául, olaszul, angolul és spanyolul.

— Eszperantóul nem beszél? — kérdik.

— Dehogynem. Mint egy született eszperantó!

*

— Na, Aladár, milyen ruha volt Polláknén a vacsorán?

— Fogalmam sincs róla. Nem néztem az asztal alá.

KÖZGAZDASÁG

A Narodna Banka havi kimutatása. Beogradból jelentik: A Narodna Banka kimutatása szerint április elsején a bank állománya a következő volt: aktívák: ércfedezett aranyban és ezüstben, idegen pénzek és külföldön elhelyezett értékek 4.421.600.000 dinár (1.6 millióval kevesebb, mint az előző kimutatásban); kölcsön váltókra és értékpapírokra 1.322.300.000 dinár (3.7 millióval kevesebb, mint az előző kimutatásban); különböző számlák egyenlege 644.8 millió dinár (egy millióval kevesebb, mint az előző kimutatásban). A többi vagyontételekben nincs változás. Az aktívák összege 9.016.600.000 dinár. Passzívák: érepenzben befizetett alaptőke 28.8 millió; bankjegytorgalom 5.683.100.000 dinár (2.4 millió szaporulat); jóváírás az államnak különböző számlákon 115 millió (126.8 millióval kevesebb, mint az előző kimutatásban); különböző kötelezettségek gíró- és más számlákon 616.1 millió dinár (116.5 millióval több, mint az előző kimutatásban). A többi tételek változatlanok. A passzívák összege 9 milliárd 016.600.000 dinár.

Tőzsdézésre van pénz. Egész Európa, államok és állampolgárok a dollárkölcsonról álmodoznak. A dollárkölcsonról, amelyet a gazdag Amerika nyújtana a szegény koldus Európának. A dollárkölcsonhoz fűzött reményeket azonban tönkretette az amerikai tőzsdekrach. Amerikában is egymást érik a csődök és az üzembeszünetések, száz és ezer millió dollárt nyelt el a börze. Most jelent meg egy kimutatás, amely megállapítja, hogy az amerikai bankok a tőzsdei papírokra három és fél milliárd dollár kölcsönt adtak. Három és fél milliárd ez több mint kétszáz milliárd dinár, majdnem husszor annyi mint Jugoszlávia egy esztendei állami kiadása. Amerika bankjai ennyi pénzt adtak szerencsésjétekra. Lehet-e akkor még arra számítani, hogy Európa ujjáépítésére is hitellezenek?

A kulai ipartestület olcsó kölcsönöket folyósít. A kulai általános ipartestület most tartotta meg Odanity ipartestületi elnök elnöklése alatt évi közgyűlést a tagok nagyon csekély érdeklődése mellett. A közgyűlés legfontosabb határozata az volt, hogy a testület vagyonát oly módon hasznosítják, hogy erre rászoruló iparosoknak évi 8 százalék melletti kölcsönt folyósít.

SPORT

Hipich újra játszik a Szombori Sportban

Az igazgatótanács ülése

Az alszövetség igazgatótanácsa csütörtökön este ülést tartott, amelyen több fontos ügyben hoztak határozatot. A Szombori Sport a maga hatáskörében egy évre eltiltotta a játéktól Hipich nevű játékosát, mert súlyos fegyelemsértést követett el. Az alszövetség a Sport ítéletét tudomásul vette, de megerősítését későbbi időre halasztotta. A csütörtöki ülésen Hipich személyesen magával hozta a klubjának a határozatát, a mely szerint a büntetést hatálytalanítja és ez alapon az alszövetség a büntetés ügyét ad akta tette és megengedte, hogy azonnal szerepelhessen a Szombori Sport színeiben.

A Szentai AK óvást emelt a fegyelmi bizottság ama határozata ellen, amellyel Hadler nevű játékosát három hónapra eltiltotta a játéktól. Az igazgatótanács, Szegedinszki Nesztor indítványára az óvásnak helyt adott és a fegyelmi bizottság ítéletét két hétre szállította le.

A szentai Haggibor futballszakosztályának kérelmét, hogy vegyék fel az al-

szövetség tagjai közé, az igazgatótanács elutasította azzal, hogy a politikai hatóságoktól szerezze meg a működési engedélyt addig is, míg alapszabályait a belügyminiszter jóvá nem hagyja.

Az alszövetség pénztárnoka jelentést tett ezután az alszövetség pénzügyi helyzetéről, majd az igazgatótanács a bírővizsgáló bizottságba Benis Simon elnököt, a bírák fegyelmi bizottságába Pilics titkárt, Heckinger tanácsagot, a bírókiküldő bizottságba pedig Milodanovic alelnököt delegálta.

Az új szabályok értelmében az alszövetség pályafelügyelőket küld ki az egyes mérkőzésekre. A vasárnap délelőtti Szub. Sport—Vrbász és ZsAK—SzMTC mérkőzésre Csóvicst, a délutáni SAND—Bácska mérkőzésre pedig Glavina tanácsagot, a szombori derbyre pedig Nikolics tanácsagot küldte ki.

A szubotici egyesületek hajlandók átvenni az atlétikai alszövetséget

A szubotici sportegyesületek szerdán este nyolc órakor az alszövetség helyiségében értekezletet tartottak az atlétikai alszövetség átvétele ügyében. Az értekezleten a Bácska, a Sport, SzMTC, Sloga, ZsAK és a Hakoah megbízottai vettek részt. Horváczki Fábiant felolvasták az atlétikai szövetség levelét, amelyben a szövetség kérdést intéz Horváczkihoz, hogy volna-e hajlandóság Szuboticián az atlétikai alszövetség átvételére. Rövid tanácskozás után az a vélemény alakult ki, hogy Szubotica hajlandó átvenni az atlétikai alszövetséget, mert az egyesületek megbízottai úgy vélték, hogy Szuboticián van lehetőség az atlétikai élet fejlesztésére. A megjelentek megbízták Horváczki Fábiant, hogy értesítse az atlétikai szövetséget határozatukról azzal, hogy a szubotici egyesületek az atlétikai szövetségtől várják a hivatalos kezdeményezést.

Hibaigazítás. A vasárnapi Debeljacsa—Beckereki Kadima mérkőzés eredményét tévesen közöltük. A helyes eredmény: Debeljacsa győz 6:0 (2:0) arányban.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1926 április 8.

Budapest deviza 1255—1261.5, valuta 1256—1261.5.

Prága deviza 59.52—60.02, valuta 59.175—59.675.

Berlin deviza 738—740 milliárd márka, valuta 734.5—738.5 milliárd márka.

Bécs deviza 1246.5—1250.5, valuta 1240—1246.

Trieszt deviza 43.75—43.90.

London deviza 276.

Zürich, ápr. 8. Zárlat: Beograd 9.135, Páris 18.04, London 25.185, Newyork 517.70, Brüsszel 2010, Milanó 2083, Amsterdam 207 hényolcad, Berlin 123.30, Bécs 73.225, Szófia 3.75, Prága 15.375, Varsó 62.5, Budapest 72.70, Bukarest 2165.

Zagreb, ápr. 8. Zárlat: Páris 198—200, London 275.94—277.14, Newyork 56.66—56.96, Brüsszel 219—221, Berlin 1352—1356, Bécs 800.70—804.70, Prága 168.07—169.07, Trieszt 228.12—229.22, Zürich 1093.55—1097.55.

Noviszladi terménytőzsde, ápr. 8. Buza 287.50—290 dinár, bánáti 290 dinár, szerémi 290 dinár. Tengeri bácskai 120—122.50 dinár, tiszai 130 dinár, szerémi 120 dinár, júniusi 135 dinár, május—júniusi 132.50 dinár, Liszt 0-ás GG. 460 dinár, 2-es 410 dinár, 6-os 260 dinár, 7-es 177.50 dinár. Korpa 102.50 dinár, jutaszákban 105 dinár, szerémi 105—107.50 dinár.

Budapesti terménytőzsde, ápr. 8. A terménytőzsde irányzata nyitáskor tartott, a forgalom ma is kisméretű kenyérmagvakban. Az amerikai tőzsdékről tartott irányzatot jelentenek. Csikágóban és Newyorkban 1/2 centtel drágult a buza. Csupán a rozs és a tengeri szilárdak, a rozs májusra 2, a tengeri pedig 1 egyharmad centtel magasabb.

A budapesti tőzsdén nyitáskor tiszal buza iránt mutatkozik érdeklődés rendkívüli kistételekben Murakeresztúrról és Hegyeshalomról. A 77-es tiszai buzát 387.000 koronáért kínálják és 392—395.000 korona a pénzkínálat rá. Dunántuli 77-es buzáért 390.000 koronát fizettek a tőzsdeidő elején. Élénk érdeklődés van pestvidéki rozs iránt, melyet export célra keresnek, 227.500 koronáért kötöttek ebben üzletet a tőzsdeidő elején.

A takarmánypiacon szilárdabb a tengeri, 185.000 korona a prompt tengeri Budapestén, 167.500 korona dunántuli állomásokon.

Csikágói gabonatőzsde, ápr. 7. Buza májusra 157.875, buza júliusra 136, buza szeptemberre 131.25. Tengeri májusra 72.25, tengeri júliusra 76.375, tengeri szeptemberre 78.625. Zab májusra 41.75, zab júliusra 42.25, zab szeptemberre 42.375. Rozs májusra 98.5, rozs júliusra 90.625, rozs szeptemberre 90.25.

Newyorki gabonatőzsde, ápr. 7. Buza 185.875—181.875. Tengeri 84.25, Liszt 725—775. Az irányzat búzánál és zabnál tartott, rozsnál és tengerinél szilárd.

Rádió-műsor

Szombaton, április 10-ikén

(A városok melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Bécs (531—582.5): D. u. 4:15: Koncert. 6:30: Modern költők. 8: A »Fenster« előadása, utána hangverseny.

Prága (368): D. u. 4:30: Kamaramusika. 8:02: Vidám-est.

Budapest (560): D. e. 9:30, d. u. 12:30 és 3: Hírek, Közgazdaság. 4: Mesék. 5: Szórakoztató zene. 6:30: Sport-előadás. 7:30: Felolvasás. 8:30: Koncz János hegedűművész hangversenye. 10: Cigányzene.

Berlin (504—571—300): D. u. 4:30: Koncert. 7:30: Operaelőadás. 10:30: Táncczene.

Daventry (1600)—London (365): D. u. 6:20: Koncert. 8:40: Zeneelőadás. 9: Szimfonikus hangverseny. 10: Zene-kari hangverseny. 11:30: Táncczene.

FELLENDÜL

AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabtuk meg kisparosok és kiskereskedők számára

Szállítunk

500 drb nagy levélpapírt

500 drb finom borítékot

összesen 180 dinárért

és 1000 számlát 100 dinárért

összesen 280 dinárért

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélkül papíron levelez.

Olcsóbb mint ha papírszeletekre írja a számlát.

Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. A szöveget mi lefordítjuk.

JÓ PAPIR — IZLÉSES KIVITEL

Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt

SZÁLLÍTÁS UTÁNVÉTEL MELLETT

MINERVA NYOMDA

SUBOTICA

Három nagy zeneszerzőről

A süket Beethoven füzetei — Verdy első zongorája — Massenet a humorista

Münchenben most jelentetik meg Beethoven híres »füzeteit«. Ezeket a füzeteket (és palatáblákat) akkor használta a nagy és boldogtalan zeneszerző, mikor látogatóival már nem tudott beszélni, teljesen megsüketedett. 1818-tól kezdve, mikor már a trombitákat, a lírsonákat sem hallotta.

Ebben az időben egy lépést nem tett a »füzetek« nélkül, mindig magával vitte őket, kóta-papírjaival együtt s aki megszólitotta, otthon vagy a színházban, annak átnyújtotta, hogy írja oda, mit akar mondani.

— Beethoven — írja John Russe, aki gyakran meglátogatta őt Ausztriában — állandóan magánál tartott egy fekete táblát, vagy füzetet s írásban társalgott látogatóival. Füzetjébe, noha az nem volt megvonulva, belejegyezte minden gondolatát, mely eszébe villant. Ezek a jegyzetek egy más zenész számára értéktelenek. Pusztán ő tudott kiigazodni e sok pont és kör között, melyből a legcsodásabb melódiáit fejlesztette ki.

E füzeteinek viszontagságos sorsuk volt. Először Schindler kezébe kerültek, neki adta át a mester, hogy megjuttassa őt baráti gondosságáért. Ekkor még 400 füzetéről tudtak, de Schindler hurcolkodás közben elhagyta őket, sokakat meg is semmisített, mert olyan mondatok fordultak elő bennük, melyeket méltatlannak tartott a közlésre.

137 füzet maradt. Ezeket a berlini könyvtár vásárolta meg alkalmilag és noha nem teljesek, megbecsülhetetlen adalékokkal járulnak hozzá Beethoven lelki életének megismeréséhez.

*

A Loggione című olasz zenei lap, kedves történetet mesél el Verdi gyermekkorából.

Azon a kezdetleges spinéten, melyen a zeneszerző kisgyerek korában tanult, egy fölírás fedezték föl. Tellstele helyesírás hibákkal. Egy egyszerű asztalostól származik, aki annak idején ingyen javította meg Verdi spinéjét.

A fölírás így szól:

— **En, Stefano Cavaletti** alakítottam át ezt a spinéteket és javítottam meg a pedálját is, ingyen, mert láttam, hogy a kis Giuseppe **Verdi** milyen remekül zongorázik ezen a hangszerezen s nekem ez is elég fizetség volt. Anno domini 1821.

*

Massenet nem igen tudott védekezni a műkedvelők rohama ellen. Egy kezdő színésznő rábirta arra, hogy meghallgassa őt, mikor a Manon románcát énekelte egy hangversenyen.

Az énekesnő a száma után irulva pirulva, lámpalázasan rontott a mesterhez, ki egy széken ült:

— Ó mester, hogy dobog a szívem. Látom, hogy itt volt. Igazán hallott? Az elejét? ...

— **En gyerekek** — jelentette ki Massenet — sem az elejét, sem a közepét, sem a végét nem hallottam. Itt voltam. De bedugtam mind a két fülemet.

A becsvágyó mamák is megkörnyékezték őt. Elcipelték hozzá leányaikat s zongoráztattak velük.

Egy ilyen alkalommal Massenet helyeslően bólongatott, nézte a kislányt, a jövőendő zongoraművésznőjét, ki lázasan nyitotta a billentyűket.

— **Helyes —** mondogatta — nagyon helyes.

Miután befejezte a szonárát, a mester a leány anyjához fordult:

— **Helyes, nagyon helyes. Gratulálok. — Szóval, mester valóban azt hiszi?...**

— **Hogyne.** Ugy látom, hogy a kedves leányának kitünő nevelése van. Kitünő vallásos nevelése.

— **Hogy méltóztatik ezt érteni?**

— **Bibliai tehnikája van.**

— **Nem értem, mester.**

— **Pedig egyszerű.** A balkeze sohasem tudja azt, hogy mit csinál a jobb... Föltétlenül a mennyországba jut...

Színházi kistükör

Shakespeare stratfordi színháza leégett — Molière orvosa

A **Memorial Theatre**, melyet a költő születési helyén, Stratfordban építettek, az ünnepi előadások céljaira, leégett, mint az a másik színház, a **Globe Theatre**, melyről Shakespeare beszél. Mire tüziármát vették s kivonultak a stratfordi tüzoltók. — szemszerint 12-en — a történelmi színház már a lángok martaléka lett.

Szerencsére sikerült a muzeumba főlhalmozott legendás értékű kéziratokat, ereklyéket, arcképeket mind megmenteni. A legnevezetesebb adalékok ebben a kincsesházban voltak főlhalmozva. Többek közt **Droeshont-nak**, a költőről festett eredeti arcképe is, melyet Shakespeare egyetlen hiteles képmásának tartanak a szakértők. A színház mellett lévő muzeumból a tizenötezer kötetből álló könyvtárat a biztonság okáért most áthelyezték a **Memorial Lecture Roomba**, mely a színházzal szemben van.

Negyvenhat esztendő óta ebben a színházban tartották minden esztendőben, április 23-án Shakespeare születésnapján a emlékünnepet. Idetűntek a világ minden részéből a stratford-upon-avoni Hattyu tisztelői, kik felvonásközömben nézték az Avon húlámaát.

A kis angol városka lakóinak nagy kárt jelent a színház leégése, mert az idei díszelőadás elmaradt. **Adam Bridges**, a színház igazgatója ép a mult heten kezdte meg a próbákat.

*

Molière szatirájának legmégesebb nyilatott tudvalévóleg az orvosokra lödöztek. Olyan kérlelhetetlen düvel, olyan engesztelhetetlen gyűlölettel korbácsoltastorozta a különböző doktorokat, felescserekedett, hogy a mai ember szinte nem is tudja megérteni őt. Mi ennek az alapja?

Lenottre, a francia történetíró egy értekezésében kimutatja, hogy Molière orvosgyűlölete nem egyéni szeszély. Azok az alakok, akiket kipelengérezte, valóban éltek s többé-kevésbé részlegáltak a szatirájára.

Egyik ilyen alak, ki Molière mintájául tekinthető, a tizenhatodik században működött, a híres-nevezete **Charles de L'orme**.

Ez a gyógyszeres, a különböző írók helyett mindenféle fucsá egészségügyi rendszabályokhoz menekedett. Bogaras ember volt. Mikor a dögvész dühöngött a betegeivel, csak saját testi épségére gondolt, bőrruhát varratott magának, mely egész testét betakarta, bőrrálcot viselt s egy ólási műorrot, mely távol tartotta tőle »az ájer fertőzést«. Állandóan fokhagymát rágsált, tümjénnel füstöltette magát, rózsaszín medicinát ivott, melynek összetételét senkinek sem árulta el. Egész nap gyaloghintójában ült, melyet vastag gyoccsal béleltetett ki s gyofes-függönyökkel függönyözött el. Paraszat égetett benne. Éjszaka pedig menyezetes, függönyös ágyában aludt, hogy védekezzék a nedvesség ellen. Csak vizet ivott. A hort szájbíborra hasznáta.

Elérte az emberi kor legvégé határát. Az a hír terjedt el róla, hogy sohasem fog meghalni. Kilencvenéves korában elveit egy fiatal lányt, akit el is temetett, mint valamennyi páciensét...

Ami egy orvostól mégis csak szemtelenség.

A legboldogabb drámaíró Igazi halál a színpadon

Raymond Russel, a francia író a legboldogabb szerző az egész világon: minden darabját, melyet ír, azonnal előadja bármelyik színház, bármelyik színtársulat, bármelyik színész, akit kiválaszt. Ezt a csodálatos szerencsét az a körülmény magyarázza, hogy Russel ur sok százmillió frank tulajdonosa, valóságos nábob, ki maga se tudja, mennyi pénze van.

Mikor ez a furcsa milliósos ráun az előkelő társaságokra, a nemzetközi szórakozásokra, visszavonul költői magányába s szindarabot fabrikál. Elvégezve munkáját Párisba rándul és ott nem előszobázik, nem killinccsel a szingazgatóknál, hanem kibérel egy színházat, egy társulatot, azt, melyik a leginkább tetszik neki és előadja művét. Szabad bemenet, mindenkinek szabadjegye van. A taps azonban kötelező.

Russel mindegyik műve rengeteg pénzbe kerül, annyiba, amennyiből egy egész színház megélhetne egy évában, de ő fizet és neki meg se kottyan.

Eddig a következő szindarabait adták elő, melyek a közönséget épp, úgy mulattatták, mint a kritikát: **Loeus solus**. A napok pora. Csillagok világában. Már a címek is mutatják, miről lehet itt szó.

Ha a kritika hallgat, ő beszél helyette és kibérel az újságokat. Maga diktálja az ő róla szóló kritikákat.

Egyet itt közléteszünk:

— Ez a drámaíró, akit hívei bálványoznak és ellenségei vadul támadnak, **a jelenkor egyik legerősebb koponyája**, lángoló vérmérséklet és igaz művészet párosul benne s olyan reményekre jogosít, mint még eddig senki.

Raymond Russel egyébként állandóan figyelmezteti ellenségeit, hogy vigyázzanak magukra.

Ilyen hirdetések tétet közzé a lapokban:

— **Russel ur igaz sportember is, kitűnően boxol és negyvenöt aranyérmét nyert cellövésért.**

A kritikusok tehát vigyázzanak.

El kell ismernünk, hogy nem mindennapi tehetség. Valóban méltó a huszadik század szelleméhez. A tetejébe

meg van az a jó tulajdonsága, hogy legalább őszinte.

*

Toursban utóbb a színpadon a **Carment** alakító színésznő a darab szenvedelmes végjelentében valóban megsebesítette a partnere. A színésznő elájult, de szerencsére semmi komolyabb baja nem esett. Pár nap mulva felgyógyult.

Az ilyen esetek a színpadon, hol álom és ébrenlét, költészet és valóság csodálatosan egymásba olvad, eléggé gyakori.

Mac Ready a hírneves angol színész a **Macbeth** előadása alkalmával csakugyan megölte azt a színészt, ki a színpadi áldozatot alakította.

Garrick, Shakespeare csodálatos ábrázolója sohasem talált színésznőt, ki **Desdemona** szerepére vállalkozott volna, mert **Garrick annyira átélte a dühöngő mór lelkiunsáját**, hogy **hívését valóssággal fojtogatta**.

Baron, a francia drámai színész, belehalt abba a sebébe, melyet mint **Don Diego** személyesítője kapott a színpadon, mikor a **Ciáben** lábával visszavágta **Don Gormas** kardját.

De utóbb példa is megannyi akd.

Newyorkban, 1913-ban **Garaldina Farror** — szerencsére könnyen megsebesítette **Carusot**, akivel **Toscában** énekelt.

Franciaországban 1898-ban **Moumet-Sally**, **Richepin Martirjának** bemutatóján majdnem meghalt azon a keresztben, melyre kartársai istenigazában főlzögezték. (Nem kell az ilyen kollegákra bízni!)

Prágában pedig **Benoni** az ünnepelt színésznő a **Romeó és Julia** utolsó jelenetében igazán a szívébe döffe a tört. Mikor a függöny legördült halálos veszedelemben volt...

PATRIA

szérumtermelő intézet
SUBOTICA Telefon 60

Szállít mindennemű szérumot és oltóanyagot

lényegesen olcsóbb áron.

Díjtalan körmegállapítás és felvilágosítás

932

INGYEN SZERELEM

rádióját, villamos motorját és eszlérjait, ha azokat nálam vásárolja. „ELEKTRO” rádió- és villanszerelési vállalat Subotica, Sokolska ul. 2.

SZLÁVIA

BEOGRAD, KRALJA PETRA UL. 13.

(A NARODNA BANKÁVAL SZEMBEN)

BUTORLERAKAT

A VILÁGHIRÚ I. O. K. SZ.

művészi kidolgozású és ugyancsak a polgári igényeknek megfelelő, szolid kivitelű butorok. Hálószobák, ebédlők, uriszobák, szalongarnitúrák és minden, ehhez a szakmához tartozó butor-nemek. — A vállalat átvesz templom, iskola, iroda, kórház berendezéseket, portálé kidolgozásokat, karosszériákat stb.

NAGYON MÉRSÉKELT ÁRAK!

Ha Beogradba jön okvetlen látogasson meg bennünket!

Megnyilt a Denikó trafik! Okmánybélyeg, postabélyeg, váltó és mindenféle dohánytermék kapható

NYILTTÉR.

1961/1926. sz.

Hirdetmény

Csantavir község képviselőtestület 19/926. sz. határozata értelmében nyilvános árlejtést hirdet a község villamos telephálózatának és közvilágításának kiépítésére koncesszionális alapon.
Az ajánlatok szabályszerűen felülbélyegezve zárt borítékban a község előljárósága címére 1926. évi április 30-án, déli 12 óráig küldendők be.
Csantavir, 1926. április 3-án.

Matković s. k. Szekenderović Š. s. k.
Jegyző bíró

Pozív.

Deoničarsko Društvo za Izvoz Mesa ovime poziva deoničare na redovnu glavnu skupštinu, koja će se održati u društvenim kancelarijskim prostorijama u gradu (Hartman i Conen) na dan 25. aprila, 1926. godine u 1/212 časova sa sledećim dnevnim redom:

1. Odredjenje zapisničara i dva cverovljača za zapisnik.
2. Izveštaj upravnog i nadzornog odbora, podnošenje bilansa i rezultata računa, donošenje zaključka o ovima, kao i o podelenju razrešnice upravnom i nadzornom odboru.
3. Izbor članova nadzornog odbora.
4. Eventualni predlozi.

Upraviteljstvo.

Razmerni račun

Račun blagajna 23571'72, Račun nepokretina 80056'48, Račun nameštaja 2647'01, Račun vrednosni papiri 71'80—, Račun svinja zaliha roba 78653'98, Račun sapuna 284500—, Račun gubitka 1926. 132735'43, Svega: 647575'42.

Račun dionica 250000—, Račun tekući 397575'42, Svega: 647575'42.

Račun dobitka i gubitka

Račun troškova 121848—, Račun nadnica 73196—, Račun cin. plata 88775—, Gubitak za god 1925. 198026'43 Svega: 481845'43.

Račun kamata 525—, Račun svinja 348585—, Gubitak god. 1926. 132735'43, Svega: 481845'43.

Pregledao i u redu našao nadzorni odbor.

Subotica, 31. marta 1926. 3121

Nyilatkozat

Ezuton értesitem t. üzletfelelmet, hogy Bäder Jenő subotical lakós részemre pénz nem vehet fel és az általa felvett összeget nem ismerem el.

Brummer Gyula

Ertesítés

A „SREĆA“ Jótékony Kiházasító Egyesület igazgatósága felkéri az alant felsorolt tagjait, hogy a legrövidebb időn belül az egyesület irodahelyiségében megjelenni szíveskedjenek, hogy a segélykifizetés napja tudomásukra adasson: Irma Ujhelyi, Jelena Marosinac, Luka Gyelmis, Fazekas Bálint, Rudics Mártonné, Fábrián Rozália és Haj Iván.

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Tel. 190 és 192.

Téviratelm: Kenderipar.

Detailüzlet: Városi bérpalota.

Engross és irodák: Wilsonova ulica 7.

ZSÁK ZSINEG PONYVA

tűzoltó és kerti tömlők, hevederek, kárpitos kellékek, ponyva kölcsönintézet. — Leszállított árak.

Jótállás a biztos eredményért!!
BEITTER ORSZKÁR találmánya

PATKÁNIN

PATKÁNYIRTÓSZER

Egy doboz ára 15 dinár

Megrendelhető:

Patkánygyár (Torontáli Agrárbank RT.) Vel.-Beoškerek.

Viszontaladók:

- Szabotica Herzi drogeria
Kurtus Milos vegyeskereskedés
Ada Wolf Soma vegyeskereskedés
Araš (Torontáli) Veselinov gyógyszerár
Bajmok Balassa Bertalan
Beltinci Ebenspanger Jean vegyeskereskedés
Baš-Petrovosele Kolofon Károly gyógyszerár
Čantavir Krausz Mór vegyeskereskedés
Crvenka Schumacher Zoltán gyógyszerár
Galgony Tóth Lajos vegyeskereskedés
Novisad Dimović N. főlerakat
Kosta Živojinović drogeria
Mašić gyógyszerár
Lukács Zsigmond drogeria
Nakovo (Banat) Bárany Lajos gyógyszerár
Szombor Fehér drogeria
Senta Bánffy Gyula gyógyszerár
Glücksthal Zoltán gyógyszerár
Jovanovits Vojislav gyógyszerár
St.-Kaniža Domokos János gyógyszerár
Stara-Moravica Facsar Albert vegyeskereskedés
Valiki-Beškerek Kovács drogeria.
Vinkovci Eisensiläster Adolf vegyeskereskedés
Vršac Flórián G. és Fiai vaskereskedés
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.
Írtásokat felelősséggel vállalunk. 1045

TÜDŐBETEGEK

sok esre már meggyógyultak!

Kérje azonnal könyvem!

az új táplálkozás művészete

amely már sok ember életét megmentette. Ez a módszer az eddigi életmód mellett alkalmazható és a betegséget gyorsan legyőzi. Éjszakai izzadás és köhögés megszűnik, a testhely gyorsabban megállítja. Az orvosi tudomány legkomolyabb felfedezései.

igazolják módszerem kiválóságát és azt az orvosok alkalmazzák. Mielőtt hamarabb kezdje meg a táplálkozásnak ezt a rendszerét, annál jobb.

TELJESEN INGYEN

megkapja könyvem, amelyből sok minden hasznosat megtudhat. Kérdem mindössze

10.000 INGYEN PÉLDANYT

küld azét, irjon tehát még ma, hogy ön is azon boldogok közé tartozzék, akik a könyvemhez hozzájutnak.

August Märke, Berlin-Viversdorf Bruchbergstrasse 5. Abt. 559. 427

NŐI BORKÉZITÁSKÁK

(retikülök), harisnyák, keztyűk, csipkék, férfi- és női-törtneműek legolcsóbb beszerzési forrása

RÖHRICH és KNACKER-cs.
V.-Beškerek, Aleksandrova ul. (Fehér ház)

ELSŐ SUBOTICAI PAPIRZACSKÓGYÁR

F. BEDŐ SUBOTICA SENOR UL. 19. TELEFON 436.

Ajánlja minőség és ár tekintetében elsőrendű és versenyképes papirzacskóit. Kérjen mintát és árajánlatot.

Szilvalekvár

I-a minőségű boszniai és szerbiai, versenyen kivüli árban prompt szállításra 200 kg-os hordókban kapható

Fuchs i Drug
Subotica

Em. Fischer Zagreb

Jurikčeva ulica 6. — Sudaička ulica 3.
Legolcsóbban szállít kerékpárt, kerékpáralkatrészeket, varrógépeket, fociballókat és technikai kellékeket — magánvevők részére is. Sportegyesületek mechanikusok és iparosok engedélyt kapnak. Kérjen ingyen képes árjegyzéket. 1094

GOMBOS és ILLGEN SUBOTICA

Sokoljska (Gombkötő) ulica 17. Ajánlatok: 2249

I-a főfőhár darabos meszot gittóval meszot, beocsini portland cementtel restálított bükfa szemet, porosz (Königshütte) kovasszemet, dunai homokot és scholtert, bükkaszból és aprított tilizfát

A legkisebb rendelést is házhoz szállítjuk.

Házhelyek

kedvező fizetési feltételek mellett eladó

Bővebbet Matija Engler i Drug fatelepén VII. Miloš Obiličeva ul. 6. (Vetrol fűszeres mellett)

Tanaton extrakt

kapható nagyban és kicsinyben

Braća Todorović

nagyüzetségben

Subotica, Aleksandrova ul. 8. 3114

Két éves nemes rózsafák cserépekben
Legjobb és legújabb fajok darabonként 20 dinárért kaphatók
GOEZER ANTAL
rózsaszpecialistánál Somborban
Kralja Petra 46.

VOJVODANSKA TRGOVAČKA AGENCIJA

(Tulajdonos Bauer Andor)

Telefon 582 NOVISAD, KR. PETRA UL. 29 Telefon 582

A vajdasági legrégibb utazási irodája. Gyors, olcsó és megbízható. Százszáz utlevéleket, vízumokat, beutazási és tartozkodási engedélyeket az összes követségknél. Vasúti, hajó- és halózási jegyeket az összes vonalakra. Elvőzött napi futárváza bármelyik megbízhatóságban. Fordításokat, hivatalos leveleket az összes követségknél és miniszteriumoknál. Árult állami üzletforgalomban. Diktátumai ad utifelelőgositást. Vidéki megbízásokat postán sürgősen ellát.

Fakereskedők figyelmébe!

A Srpska Zadrúžna Banka D. D. Novisadon

szabadkézből elad:

különböző épületek, deszkákat, léceket, póznákat, gerendákat és más épületanyagot:

Perlaszi raktárából kb. 20 vagont és Bácska-Gradistei raktárából kb. 60 vagont.

Az áru a helyszínen mindennap megtekinthető. — Ajánlatok

A Srpska Zadrúžna Banka D. D. Novisad címre küldendők.

KORZÓ MOZI
Közözhajra vasárnapig
prolongáltuk a legjobb
HARRY PIEL
filmét, mely méreteiben
Robin Hood és Zorro a
soketo lovag Fairbanks
filmekre emlékeztet.
ZIGANO
kettős főszerepét eddig
még nem látott artista
bravurokkal Harry Piel
alakítja.

LIFKA MOZI
Honnan dől az a sok
DÖLÖNGŐ EMBER?
Jönnék a LIFKÁBÓL,
ahol megnézték
HARRY LIETKE
Főhadnagy ur a feleségem
című szenzációs vigyete-
ket, mely a Marica gróf-
nőt is felülmúlja és
még mindig dőlnek
a kacagástól
Vasárnap 11-éig prolongálva

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó
kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk
Kérdezőkérdezőkhez válaszlevegő mellékelendő.

Kömüves házmesterek
felvétetik. Ugyanott egy
jókarban levő jégszekrény
megvételre kerestetik. —
Senoe ul. 32. 3130

Nőien sópört keres Her-
czog László. 3131

Tanulóleányt azonnali be-
lépésre felvesz Pogány
női kalapszalom. Trg Fra
Ješe 15. 3144

Sofförkurzus
1926. április 6-án kezdődik
Ez a teoretikus és praktikus
oktatás a sóforvizsga letételére
Érdeklődők a fenti dátumú
jegyzeteket magukkal éi

GÖTTTEL ÉS FIAI
autógarázsban Novisad
Zeljznicka ul. 18., ahol a kö-
zelebbi adatok megtudhatók.
Ugyanitt egy máldnem új 6
üléses luxusautó is eladó

Böröndössegédet felvesz
Szabó nyerges. Subotica,
Harambašičeva 1. 3102

Papucossegédeket állan-
dó munkára felvesz Gyó-
ka Zemljanac. Vinkovci. 3048

VÉTEL-ELADÁS
120 hl. bácsalmási rizling
bor eladó. Frankopanska
ul. 25. Subotica. 2758

Motorkerékpár 3 darab,
különbéle keveset hasz-
nált, jutányosan el-
adók. Megtekinthetők
Varga Ferenc mechani-
kusnál, Bezdán. Bačka. 3043

Vendéglő. jóforgalmu.
bérbeadó. Bővebbet Te-
leky. Senta. Kraljevića
Djordja ul. 13. 3083

Más vállalat miatt ujon-
nan berendezett motor-
malmomat szabad kézből
eladom, mely 1 Langen &
Wolf 60 HP motor 5 hen-
gerszék 14 réti síkszita,
mind Luther-berendezés-
ből áll. Közelebbi érdek-
lődeket kérem Visinko
Istvánhoz Valpovo, Sla-
vonija. 3061

Használt. jókarban levő
3½ tonnás »Fiat« teher-
autó jutányosan eladó.
esetleg cserélhető.
Megtekinthető: Hengermal-
om, Čestereg (Bánát). 3120

TARS
KERESTETIK
100.000 dinárral kitűnő
új üzlethez aktív rész-
vétellel. Megkeresések
KOLB ügynökséghez
Zrinjski trg 2. Subotica

Eladó ház a mélykúti
uton 18.000 dinárért ke-
vező fizetési feltételek
mellett, mely bármely
üzletnek alkalmas. Lakó-
mentes. Máius 1-én át-
vehető. Bővebbet: V., Po-
žeška 15. Ugyanott egy
fűszeres állvány 35 fiók-
kal és egy pult eladó. 3019

Vasári sátor
10 méteres és 10 m.
hosszú új ponyvával
keveset használt ol-
csón eladó. Érdeklődők
forduljanak a »Fehér
Ökör« vendéglőshöz
Novisad, Futoški put 53

NARODNI
BIOSKOP
Április 8., 9., 10., 11.
Cédtörtésktől-vasárnapig az
»Ap halális nője lo-asi«
Drama 2 részben, 10 felvo-
násban. Főszerepben Alice
Terry és Ruda f. Valentinio
Jón!
Charlie Chaplin
az »Aranyláz«-ban
Nem tévesztendő össze az
Aranyláz című és Cecil de
Mille által rendezett filmmel

Tanaton, elsőrendű, leg-
olesőbb áron kizárólag
Jovánovics trafikban kap-
ható. Cara Dušana 8. Su-
botica. 3138

KOLONFÉLE
Rastädter-china-bora-vas-
sai, kitűnő ízű, megbizha-
tó, erősítő szer. 2825

Keresek azonnalra egy
szoba-konyhás lakást a
város bármely részén.
Érdeklődni Donáth bórke-
reskedőnél. 3078

Megesi középiskolai ta-
nár magántanfolyama Rá-
kóczi-ut 73. Előkészít
magánvizsgákra. 3059

Dobozgyári áraitam a
nyersanyag nagyará-
nyu esése folytán mé-
lyen leszállítottam.
FISCHER ERNŐ
grafikai műtárszat Subotica
1926

Butorozott lakás kiadó a
Gubogvár közelében. Ér-
deklődni I., Vilsonova ul.
3. fodrászüzletben. 3108

2 szoba-konyhás tites
lakást keres 2 idősebb in-
telligens nő. Cim: Pallas
Reklám, Paje Kujundžića
ul. 4. 3132

Csinosan butorozott utcai
szoba villanyvilágítással
kiadó. Paje Kujundžićeva
82. 3129

Különbejáratu csinosan
butorozott szoba kiadó.
Cim a kiadóban. 3122

Legocsbóbb bevásárlási
forrás fűszer árukban
1 liter kitűnő áller bor D. 6.—
1 liter kitűnő fehér bor D. 8.—
1 liter finomított szesz D. 50.—
Rum és likör eszenclák kaphatók

NOJCSEK GÉZA
fűszerkereskedő cégnél
SUBOTICA 1894

Jégszekrényt garancia
mellett legolesóbban ké-
szít, árievzékét ingyen
küld Ujváry Ferenc. Te-
merin. 3104

Kiadó Palicson, föld-
műves iskolai megálló 4
szoba, 2 előszoba, mel-
lékhelyiségekkel villa bu-
torral vagy anélkül, ket-
tőbe osztható, esetleg
kert használattal. Érdek-
lődni lehet Goitein József-
né. Trumbićeva ul. 32.
(Csirke piac). 3145

5 éves és 1½ éves gyer-
mek mellé németül tudó
kisasszony felvétetik. —
Cim a kiadóban. 3095

Gumiművezzőt bármi-
lyen nyelven készít Mol-
nár József Subotica, Fran-
kopanska ulica 25. Meg-
rendeléseket a Bácsme-
gyei Napló kiadóhivatala
is elfogad.

LEVELEZÉS
»Szerencse fel« jellegű
levelét vegye át a kívánt
helyen. 3119

HÁZASSÁG
Férjhezadnám jömegjele-
nésű 49 éves özvegy ro-
konomat oly magányos
izraelita uriemberhez, ki-
nek biztos jövedelme van.
Leveleket »Félmillió« jel-
legére a kiadóba kér. 3110

A beltéren
egy fűszerüzlet
berendezéssel
kiadó
esetleg áruval együtt
is átadó.
Cim megtudható e
lap kiadóhivatalában.

FOGLALKOZÁS

Borbélysegédet keresek
azonnalra. Brand Ferenc,
Apatin. 3071

Fodrászsegédet csakis el-
sőrangú munkaerőt azon-
nali belépésre keres Ernst
Schürő fodrász, Senta. 3082

JOSIP PEIĆ
Trgovačka Komisionalna
Agentura, Subotica
ideig. Vlaška ul. 8.
Elvállalja bármely szakma
képviselőt Subotica és kör-
nyékén. Beira takarék- és
útjelölésanyagokba. Elad állami
sorsjegyeket. 1516

Fűszer- és csemegeüzlet-
tünk detailosztálya ré-
szére szakképzett ko-
moly első segédet kere-
sünk, lehetőleg azonnali
belépésre. Írásbeli ajánla-
tokat »Detail« jellegére a
kiadóhivatalba kérünk,
ahol a cim is megtudha-
tó. 3087

Jó házból való kifutófiu
azonnali belépésre felvé-
tetik. Hermann Ernő, Ka-
radžićeva ul. 12. 3093

Fényképész
fiatal segédnö, ki a
székén minden ágá-
ban jár és állást keres
Cim: SCHMOLKA hír-
detelőben NOVISAD
Futoški put 2. 3116

Perfekt deutsch-ungari-
scher Korrespondent in
sämtlichen Büroarbeiter
vollkommen bewandert,
sucht Stelle per 15. April.
Antragen unter »Erstklas-
sige Referenzen« in Ad-
ministration des Blattes.
3079

Mindeneszszakácsnő ke-
restetik azonnali belépés-
re. Cim a kiadóban. 3139

ÉRTESETÉS
Értesitem a n. é. közönséget,
hogy a Lifka Bioskop mellett
borpincét átvetttem
és azt tovább fogom vezetni.
Kaphatók a legfinomabb asztali
borok kimérve
litrenként 6 és 7 dinárért
Nagyban árengedménnyel.
Zagrebi export és je lačie sörök
angro árban kimérve.
Szives párfogatást kér
KOVÁCS 2859

Keresek tisztességes és
szorgalmas fiatalembert
munkára. — Jelentkezni:
Drag. Lj. Jovanović üzlet-
ben, Cara Dušana 8. Su-
botica. 3137

Főmólnárt keresünk, szak-
képzett, aki a malmá-
szat minden ágában kellő
jártassággal bír. Csak
személyesen tárgyalok.
Hengermalom, Čestereg. 3121

Kifutófiu és kiségitő jegy-
szedőnő felvétetik a Na-
rodnj Bioskopban. 3128

Üzletálthelyezés
miatt az összes raktáron
levő bőrárakat május 1-ig
beszerzési áron
kiárusítom
Henrik Schlager
speciális bőröndös és bőrár-
üzlete, Subotica 2858
Uj üzlet: Leibach palota,
Thurzó-félsz helyiség

Házvezetőnőnek ajánlko-
zik éves bizonyítványok-
kal megbízható izraelita
nő. Cim a kiadóban. 3103

Gyermekek mellé szerb-
német nyelvtudással 14-
16 éves leányt felvesz
Curić állatorvos, Senta,
Tópart 74. 3124

Irodistanő és egy takari-
tónő azonnal felvétetik.
Agentura, Paje Kujundži-
ća 5. 3123

508
Telefonszám **508** Telefonszám

**Lusztereket nagy és gazdag választékban,
szolid áron beszerezhet a**

Subotical Villamos Vasut és Világítási RT.-nél
Kostina ulica 1

Művezetőt keres
vegyészeti gyár
Pályázók, akik kö-
rülbelül 30 mun-
kást foglalkoztató és
megfelelő szerszámgé-
pekkel felszerelt laka-
tos- és kovácsműhely
vezetésében biztos jártas-
sággal bírnak, valamint
kazánok és kondenzált gé-
pek rendbentartásában és
kezelésében a szükséges gyá-
korlattal rendelkeznek, meg-
felelő és lehetőleg német nyelv-
ismerettel, adják be pályázatai-
kat bizonyítványokkal felsze-
relve »Kémiai gyár« jelige
alatt a Bácsmegeyi Napló kiadójába.

Eladó 8 HP Magyar Gaz-
dasági 15 éves javított
magánjáró cséplőgép. —
Fuchs gépműhely, Kula. 3081

Kárpitos műhelyemet
május 1-től

Sokolka ulica 7 sz. alól
16 szám alatti lakásomra
helyezem át megfelelőbb
helyiség és a magas házbér
miatt

Nagy Gyula
kárpitos
2976

Nagy ház a városházától
100 lépésnyire olcsón el-
adó és azonnal beköl-
tözhető. Cim a kiadóban. 3052

Eladó ház kedvező fizeté-
si feltételek mellett lakó-
mentes nagy telekkel.
elfoglalható. Stipe Grgića
ul. 43. (Kálmán-u.) 3134

Jókarban levő írásztal
eladó. Cim a kiadóban.
3105

Szerb, magyar, német,
francia kereskedelmi le-
velezést elvállalok, óradij-
ra is. Cim a kiadóban. 3107

Úgves varróleányok fel-
vétetnek. Risztics női-
szalonban. 3136

27 éves egyedülálló nő
házvezetőnőnek ajánlko-
zik, elmenne vidékre is
magányos urnőhöz vagy
urhoz. Leveleket »Rend-
szerető« jellegére a kiadó-
ba kér. 3141

Nagyban és kicsinyben
Legocsbóbb beszerzési forrás
Mielőtt
KÉKKŐ
szükségletét fedező,
saját érdekében kérje
ajánlatom.
Schäffer Róza
fűszerkereskedő
Subotica, VII. Pašićeva u. 7